Դ. 1219 — 1889 ՕՐԻՆԻՍ 23 ՇԱԲԱԹ — 1306 ՉԻԼԴԱՏԷ 7 — ԳԷՏԻՆՃԻ ՄԷՋ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉ

20 ԲԱՐԱ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԵՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՍՊԱՄՊՈՀ	140 ՂՐ.	70 ՂՐ.	40 ՂՐ.
ԹԱՇԽԱ	200 »	100 »	

Մէջխրդէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻՍՈՒԹԻՒՆԷ ՄԻԼԻՈՆԷ ԹԻՒՃԱՌԻՒՆԷ ՍԱՐՐԱՖԻՈՆԷ ՎԷ ԻԼՄԻՈՆԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԵՐԸ

Լինելի, 2ամի վէ 3ի ամսոյ՝ 1 դրշ. 3
Միւնամիւ սահիպէ 11ի 10ա. հա. » 3
Մէվտտրը նաֆիսայա տարը պէնտիէ մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ ուէր օլունմայան էվրաղ իսատ օլունմայաճագ տրը։

Խուարէխանէսի, Սպամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 Ճիվէլէկեան մահալլասընտա տրը։ Գրաֆիֆի մէվզուա հագդրնտա կազէթանէն ստանիլ վէ մէտուլը ՏԻԳՐԻԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ ղլունա։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ կազէթաճը եարըն նէյր օլընմայաճագ տրը։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Վիէննատան Մ-ՐԻ կազէթասընա պէր վէճճր տարի եաղրյմ չ տրը։

«Բրէնս Ֆէրտինանտըն Պուլկարիա-թան բրէսիլիկինին թատտիգի մէսէլէսի հագդրնտա ախիրէն Ալէքսանիա, Ավստրիա, Իտալիա վէ Ինկիլիէրա պէյնինտէ միւզաքէրաթ ճէրէյան իմ միչ տիր։ Ֆիւվէլը միւշարէլէհիւ-մրն էֆքեարընա կէօրէ, իբի սէնէ տէն պէրու Պուլկարիստանա ասա-յիշ ու ինթիզամ հիւքմֆէրմա օլոր-ղընտան, Պուլկարիստանըն հալը մու-վագգաթընա պիր նիհայէթ վերիլ-մէսի վէ բրէնս Ֆէրտինանտըն թա-տիգը մէմուրիյէթի զէմանը կէմիշ տիր։ Պու պայատ նէ Բէթէրսպուրկա վէ նէ տէ Բարիզէ հիչ պիր թեպ-լիղաթ վուգու պուլմամշ տրը։»

———

Ինկիլիէրա Մէճլիսը մէպուսանը-նըն կէյէն սալը կիւնքի իճթիմարնտա խարճիյէ միսթէյրը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսան՝ Ինկիլիէրա հիւքիւմէ-թինին՝ Տէլակօա չրմէնտրֆէրի մէ-սէլէսինտէ թէպաասընին տիւչար օլ-որզլարը զարար ու զիյանան տ-ալը Բորթուկալ հիւքիւմէթինի մէ-սուլ թուտրզընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Լօրտլար մէճլիսինտէ տախի բէիսը վիւքէլա լօրտ Սալիզպէրի՝ Բորթու-կալ հիւքիւմէթինին հարէքէթաը վազրասընին սօն տէրէճէ հագսրզ օլորզընը պէյանլա, Տէլակօա քէօր-ֆեզինէ 3 գրթա սէֆինէի հարպիյէ կէօնտրիլմիշ օլորզընը պէյան էյ-լէմիշ տիր։

———

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկ-րաֆա կէօրէ, Իրան Շահը՝ կէյէն բազար էրթէսի կիւնի Ինկիլիէրայա վիւրուտ իտուպ, Ինկիլիէրա վէլիի-ահտր բրէնս տր կալ վէ մախտուտվարը իլէ, Ջարն իքինէի մախտուտ կան տիւգ ֆօրմ թարաֆնտան խոմիգպալ օլնմշ տրը։ Շահ հազրէթլէրի Ու-էսմինմրէ միւթէվէճճիհէն եօք-նա տէվամ իմ միչ տիր։

Ինկիլիէրանըն թէհէրան սէֆիրի Սըր հէնրի Ֆրրմընտ Ռուլֆ իլէ, Իրա-նընէլօնտրա սէֆիրի Նազիմ իւ Միւլք Մէլքան Խան հազրէթլէրի Շահը իս-թիգպալ իչին Պէլճիգայա կիտիպ, միւշարէլէյէ իլէ պիրլիքաէ Ինկիլիէ-բայա ավտէթ իմ միչէր տիր։

———

Բօմա 2 յուլիս.—Ֆէվգէլատէ սու-բէթտէ իճթիմա իտէն գարտինալ-լաք մէճլիսինտէ, Բարա՝ Ճիօրատանօ Պրունօ իւզէրինէ պիր նութգ իյրատ իտիպ, պու նութգն պիր ֆրգբա-սընտա, մու հարէպէ զու հուրի թագ-տիրտէ Վատիկանըն էճնիյէթը հալի միւխթէլ օլաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ Պատէհու Բարա՝ գարտինալար իլէ խաֆի պիր միւզաքէրաթտա պու-լընմշը տրը։ Բարարզգ քիւրսինին Աքանիյա նազլինէ զարար վէրիլ-տիկի մէրվի տիր։ Պու պայատ Սբա-նիա հիւքիւմէթիլէ մուվաֆագաթը էֆքեար հասըլ օլմուշ իմիշ։»

———

Վիւրթէմպէրկին բարթախթը օլան Շթուտկարտ շէհրինտէ Վիւրթէմ պէրկինրընտաիէ ալայընրն զապթանը թարաֆընտան քէշիտէ օլընան պիր զիրֆէթտէ պիր Բուս զապթանը իլէ պիր Ալէման զապթանը պէյ-նինտէ վուգուս կէլէն հատիսէ հագ-գընտա Շթուտկարտան պազը թաֆսիլաթ վէրիլիյօր։

Շէօյլէ քի, Ալէմանիա օրտուսը ի-չին պատէ թէքիլի օլընորզտա, մէվճուտ պուլունան Բուս զապթա-նընտան պիր կէնճ եիւզպաշը՝ զա-ատէհինտէ չարապը իչմէմիշ, վէ եա-նընտա օրտուրան պիր Վիւրթէմպէրկ զապիթինէ խիթապէն, «Պէն Ալէման օրտուսը պիլմէմ, պէն Վիւրթէմ-պէրկ օրտուսը պիլիրիմ» տէմիշտիր։

Պունըն իւզէրինէ, Ալէման զապի-թի՝ «Էօյլէ իսէ, Ալէման օրտուսը վար օլորզընը էօյրէթմէլի» սէյրէք-ազգատաչլարը իլէ պէրապէր սուփ-բատան գալզբպ տըշարը չբգմշ, վէ

պիր աղ սօնրա մումափէյհ Բուս զապիթի իլէ տիկէր պիր բէֆիպի տախի թաամ սալօնընտան չբգմշ ղ-լար տրը։ Բուսիա զապրթանը հէյէ-թը մէպուսէսինին բէիսի՝ մումափէյհ Եիւզպաշընըն Ալէմանճայը էյիճէ պիրմէտիկինի վէ Ալէման լիսանը-ղլա բէք կիւճ պէյանը էֆքեար իտէպիր-տիկինի տէրմէյան իտէրէք հատիսէյի պէրթաբաաթ իմ մէյէ չալըշմշը տրը։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

Տիւնքի ՄէՀԷՆԷրտէ ախիտէքի մէք թուսպ օգունմշ տրը։

«Անատօլու չրմէնտրֆէրլէրինին ինշաաթ գումբանեսը՝ կիւնէն կիւնէ իրֆաի վազիֆէտէ մանիպա-բա թէսատիֆ իտէյօր։ Պիր վա-գրթտան պէրու Պուլկարիստան ասա-յիշ ու ինթիզամ՝ հիւքմֆէրմա օլոր-զընտան, Պուլկարիստանըն հալը մու-վագգաթընա պիր նիհայէթ վերիլ-մէսի վէ բրէնս Ֆէրտինանտըն թա-տիգը մէմուրիյէթի զէմանը կէմիշ տիր։ Պու պայատ նէ Բէթէրսպուր-կա վէ նէ տէ Բարիզէ հիչ պիր թեպ-լիղաթ վուգու պուլմամշ տրը։»

———

Ինկիլիէրանըն թէհէրան սէֆիրի Սըր հէնրի Ֆրրմընտ Ռուլֆ իլէ, Իրա-նընէլօնտրա սէֆիրի Նազիմ իւ Միւլք Մէլքան Խան հազրէթլէրի Շահը իս-թիգպալ իչին Պէլճիգայա կիտիպ, միւշարէլէյէ իլէ պիրլիքաէ Ինկիլիէ-բայա ավտէթ իմ միչէր տիր։

———

Բօմա 2 յուլիս.—Ֆէվգէլատէ սու-բէթտէ իճթիմա իտէն գարտինալ-լաք մէճլիսինտէ, Բարա՝ Ճիօրատանօ Պրունօ իւզէրինէ պիր նութգ իյրատ իտիպ, պու նութգն պիր ֆրգբա-սընտա, մու հարէպէ զու հուրի թագ-տիրտէ Վատիկանըն էճնիյէթը հալի միւխթէլ օլաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ Պատէհու Բարա՝ գարտինալար իլէ խաֆի պիր միւզաքէրաթտա պու-լընմշը տրը։ Բարարզգ քիւրսինին Աքանիյա նազլինէ զարար վէրիլ-տիկի մէրվի տիր։ Պու պայատ Սբա-նիա հիւքիւմէթիլէ մուվաֆագաթը էֆքեար հասըլ օլմուշ իմիշ։»

———

Վիւրթէմպէրկին բարթախթը օլան Շթուտկարտ շէհրինտէ Վիւրթէմ պէրկինրընտաիէ ալայընրն զապթանը թարաֆընտան քէշիտէ օլընան պիր զիրֆէթտէ պիր Բուս զապթանը իլէ պիր Ալէման զապրթանը պէյ-նինտէ վուգուս կէլէն հատիսէ հագ-գընտա Շթուտկարտան պազը թաֆսիլաթ վէրիլիյօր։

Շէօյլէ քի, Ալէմանիա օրտուսը ի-չին պատէ թէքիլի օլընորզտա, մէվճուտ պուլունան Բուս զապրթա-նընտան պիր կէնճ եիւզպաշը՝ զա-ատէհինտէ չարապը իչմէմիշ, վէ եա-նընտա օրտուրան պիր Վիւրթէմպէրկ զապիթինէ խիթապէն, «Պէն Ալէման օրտուսը պիլմէմ, պէն Վիւրթէմ-պէրկ օրտուսը պիլիրիմ» տէմիշտիր։

Պունըն իւզէրինէ, Ալէման զապի-թի՝ «Էօյլէ իսէ, Ալէման օրտուսը վար օլորզընը էօյրէթմէլի» սէյրէք-ազգատաչլարը իլէ պէրապէր սուփ-բատան գալզբպ տըշարը չբգմշ, վէ

ԷԼՈՒՆԷԻ ՇԱՐԹԻՑԷ ԳՕՆԿԷՍՈՒՆ

Շարդ լիսանլարը գօնկէսունին 8ինճի իճթիմար՝ Շուէտ տէվլէթի-նին բարիմախթը օլան Ս/օգ հօրտա-ագտ օլունաճագը, վէ չէհրիմիզ Ի-բան սէֆիրի Մօհսին Խանըն տախի մուրախասա սրֆաթը.լա հաղը-պուլունաճագը մալիմ տիր։

Գօնկրէ՝ ալաֆր։ սեպտեմբերին 2ինտէ ազ տը իճթիմա իլէ միւգա-քէրաթը 12 կիւն տէվամ իտէճէք տիր։

Տավէթը վագբաա իճապէթ իտէն տէվլէթլէրին մուրախասարը վէ տիկէր էրպապը մէաբրիֆ՝ 5 չիւպէյէ թագսիմ օլունարագ, միւզաքէրաթ գօյալաշտրբլաճագ տրը։

Պէրինճի չիւպէտէ էլտինէի սամիսէ (Սեմ ճիեսինտէն օլան ազ վամրն) վէ էլտինէի Իսլամիէնին ասարը էտպի յէլէրի վէ էշքեալը քիմ ապէթ վէ սաիրէլէրի թահմիը միւզաքէրէյէ ալընաճագ տրը։

Իքինճի չիւպէտէ էլտինէի Իրանի-լէ, իւչիւնճի չիւպէտէ Մրարը իլէ Աֆրիգատա թէքէլիւմ օլունան լի սանլար վէ կիւնճի վէ 5ինճի չիւպէ յէրտէ Ասիայի Քէպիր վէ Մալէզի վէ Բոյինէզի լիսանլարը հաբէգնտա միւզաքէրաթի ճէրէյան իտէճէք տիր։

Միւզաքէրաթը՝ էլտինէի Շար-գիյէ իլէ Լամին վէ Ֆրանսրզ վէ Ի-թալիան վէ Ինկիլիզ վէ Ալէման լի-սանլարընտա ճէրէյան իտպլիմէսի-նէ գարար վերիլմիշ տիր։ Քիւչատ վէ թաամիլը միւզաքէրաթ իճթի-մայարը ումումի օյաճաղը կիպի, Սթօգ հօլմտա գրալ Օսգարըն թահ-թը բրիյատէինտէ օլարագ պիր իւ-չիւնճի իճթիմար ումումի տախի ագտ իտիրէճէք տիր։

ԹԼԼԼԿՈՒԱՖ

Բարիզ 3 յուլիս

Գու կիւն Սէնթ-Լեթիէն քէօմիւր մատէնլէրինտէ տէհշէթլի պիր գա զա վուգու պուլուպ, Վէրրիէ գուլուսու իքի սէֆա բաթլամրշ տրը։ Սապահլարն մէգքիւր գուլու-յա 300 ամէլէ էնմիշ իտի։ Պիր չօգ նաչէլէր ըզգարրմրշ տրը։ Էօյնէլէրին մըլտարը 200է պալիզ օլմասընտան գօրգուլույօր։

(Խոսոսոսի Բէլէր-ֆը)

Լօնտրա 1 յուլիս,

Սրպիսթան գրալը Ալէքսանտրըն թաճ թագընմա բէսմինտէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Բուսիանին Պէլկրատ սէֆիրի Մ. Բէբսանիյէ էմր վերիլմէքլէ, մումափէյհ Զիչա մանասթրընա միւթէվէճճիհէն Պէլկ բաստան հարէքէթի իմ միչտրը։

Բուսիա իմբէրաթօրընին իչպու գարարը Սըրպլարը ֆէվգէլղալէ սէմնուն իտուպ, պիր նիշանէի իհ-թիրամը մախսուս օլմագ իւզրէ, սէ-ֆիրին մայէթինէ պիր միֆրէզ սիվարի թարին օլընմշը տրը։

Մ. Բէբսանի՝ գրալ Ալէքսանտրա Սէնէմ Ան նիշանընը պիր գրթաի մուրասասը իլէ պիր գրթա Նամէի իմբէրաթօրի իթա էյլէյէճէկի բի վայէթ օլունը յօր։

Տիւվէլը սահրէ սէֆիրլէրինին՝ թաճ թագրնտան բէսմինտէ հազրը պու-լունմայարը հագդընտա պիր գարար իմ միմիսազ օլունմամշ իքէն, Բուսիա տէվլէթինին իչպու գարարը իւզէ-րինէ ումում սէֆիրլէրին՝ թաճ թա-գընմա բէսմինտէ հազրը պուլունմա-լարընա էմր վերիլմէսի մէմուլ պու-լունմշը տրը։

Պէլկրատ 3 յուլիս

Գու կիւն գրալ Պրինճի Ալէքսանտ-ըրն թաճ թագընմա բէսմի իճրա օ-լունմշը տրը։ Պու միւնասէպէթլէ Բուսիա վէ Աւսթրիա իմբէրաթօր-լարը իլէ գրալ Միլան վէ գրաֆցա Նաթալի՝ գրալը միւշարէյէհի թէ-լէկրաֆլա թէպրիք իմ միչէր տիր։

Բօմա 3 յուլիս

Գաէյթ.ալ կաղէթասընին իճթատէտ-նէ կէօրէ, Իտալիանըն Տէրսաատէ սէֆիրի Պարսն Պլան՝ քէնտի իսթի-տարը իւզէրինէ պիր միստտէթ Բօ-մա խարճիյէ նէզարէթի մայէթին-տէ պուլունաճագ տրը։

Գրիսթիանիա 3 յուլիս

Նօրվէկիա հէյէթը վիւքէլասը իս-թիֆա էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թասֆիյէ թահվիլաթընը վէր-կիյէ մուգապիմ մալ սանտրգլարընա գապուլի միստտէթինին իչպու 1305 սէնէսի նիհայէթինէ գատար թէմ-սիտինէ տախի օյան մէճլիսը միւբ-ղա մաղզաթասընին իճրաի ահքեամը-նա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իմ միչ տիր։

—Սամսուն միւթէսարրֆը սա-պրգ Օսման բաշա՝ տիւն Ագսէրայ-տա վագը գօնաղընտա վէֆաթ իմ-միչ տիր։

—Պէլկրատան Գէրեբօնդոս Բէլ-Բէյէ եաղրլորդընա կէօրէ, Տէրսա-ատէթ Սբրպիսթան սէֆիրի Մ. Նօ-վագ օվիչ իսիֆիա իմ տիկիտէն, եէ-րինէ բասիգալ ֆրրգասը բէխօ Մ. Բասիչ թ.այն օլընաճագ իմիչ։

—Տիւն Միւճիմէտէաի Ամերիգա-նին իլանը իսմիզլարիէմինին եէվմը մախսուսը իտի իսէ տէ, Ամերիգա սէֆիրը ճէսիտի Մ. Սայման հիրչին Տէրսաատէթէ հէնուզ վիւրուտ իմ-միչ օվասը, վէ գարիպէն ֆամիլեա սընը ալագ բէզրէ եինէ Ամերիգա-յա կիտէճէ.լի հասէպիյէ, Ամերիգա սէֆարէթխանէսինճէ բէսմը գապու-լիյէթ վէ չէնլիք իճրա օլունմամշ տրը։

—Բարա վէքիլի Մօնսէնեէօր Գօ-նէթմէթ՝ տիւն Զանագգալէյէ կիմ-միչ տիր։

—Եաղարդընմրդ վէճճէ, Իրան սէ-ֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի Ի-լէ Էմին իւտ Տէվլէ, բրէնս Իպրա-հիմ Միրզա վէ Մրսրը Ժէնէրալ գօն-սօլօսը Նէճէֆ Ալի Խան՝ տիւն ագշամ Էվրօբա գաթարը.լա չէհրիմիզտէն հարէքէթ իմ միչէր, վէ Խարճիյէ թէրճէմանը Գիւլպաբեան Միքայէլ էֆ. թարաֆընտան թէչեի օլընմշը լար տրը։

—Խարճիյէ նէզարէթի մէքթուպ-ճրսը Միւնիր պէյ հազրէթլէրինին դայէթ ալէա պիր ամր՝ կէչէն կիւն Երէն քէօրինտէն մամունա իլէ ըՍ-խ ամպօլա կէչիրիլմէքտէ իքէն, հալ-վան՝ նասրյա իւրքիւպ տէնիզէ աթլամշը վէ զարգ ու թէյէֆ օլմուշ տրը։ Մավունաճը տախի հայվանը թոռթամայա ուզրաչտրը սրրատա ա-զրճա մէճրուհ օլմուշ տրը։

—Պէչիքթաչտա պօղաչաճը ֆրու-նը թապաքէարարրընտան իբի Սաֆ-րամպօլուր սիմիտի՝ տիւքի կիւն Պէչիքթաչ իլէ Օրթաքէոյ արասընտա քէսին Ֆահեա եօղուշը թէքքէսի-նին եէվմը մախսուսը օլորզընտան, սիմիտ սաթմագ իւզրէ օլայա կիմ-տիրլէրինտէ, պէ.նյէրինտէ պիր մի-նաղաա զուհուր իտէրէք, մէրգու-մանտան պիրի՝ տիկէրինին սօլ թա-րաֆընտան պուչագա ճէրհ իտուպ ֆիրար իմ միչ տիր։ Մէճրուհ՝ հէ-նուզ 20—22 եաշընտա օլորզը հալ-տէ անիտէ վէֆաթ իմ միչ, վէ գա-թիլ տախի մէգքիւր եօղուշն եօ-գարլրքի պաշընտա թէվֆիֆ օլընմշը տրը։

———

ՄէՀՄունիյէթը ադիմէ իլէ իսթիս-պար օլունտրընա կէօրէ, չէհրիմիզ Մանիի էճզախանէսի սահիպ վէ միս-տրի քիմիակիրը սէչհուր ժօզէֆ Մանին էֆ. պու քէրրէ Ֆրանսա Ֆիւ-նունը թապրիյէ վէ սէնայէ Ագա-տէմիսընա ադա նասպ օլընմշտրը։

Գունտան մատտա մէգքիւր Ագատէ-միա Տօ՚թօր Մանին էֆինին ասարը ֆէնիյէսինտէ միւքեաֆաթէն քիմիա-կիրը մումափէյհ պէօյիւք թուճ մի-տալէրը տախի իթա ու իհտա իմ միչ օվասը, Մանին էճզախանէ-սինին միւքը ու տէվլէթ իրֆա իթ-տիկի խրտէմաթը մէգպուրէյ միւ-քեաֆաթէն նաիլ օլտրը նիճէ իլ-թիֆաթլարա զամմէտ օլարագ պու տէֆա տախի Ֆրանսա Ագատէմիա-սը թարաֆընտան մազհար օլտրը։ Իչպու իլթիֆաթը ճէտիտէտէն տ-ալը Տօգթօր Ժօզէֆ Մանին էֆ.յի թէպրիք իտէրլը։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ԴՈՒՄԲ.

Մէսաժրրի Մարիթիմ գումբան-եասընին Տէրսաատէթէտէն Թունա-յա հէլէյէն բօմա վաբօրլարը՝ պունտան պէօյէ էսնամ ազիմէթլէ-րինտէ Ահեալը Պուրկազը իլէ Վար-նայա տախի ուղրայաճաղլար տրը։

Մարիմ օլտրը իւպրէ մէգքիւր վաբօրլարը՝ Տէրսաատէթէտէն Թունա-յա հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էր-թէսի կիւնիւ ալաֆր սաաթ 4տէ հարէքէթ իտէրլէր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շէհր Էմինի Մաղհար բաշա հագ-րէթլէրի Նամիգաճ օլտրընտան, Բարիրգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Բարիրկխանէ գաբու քէհեաբա Ֆրէնկեան սաատէթլու Աբրահամ էֆ. իլէ պերապէր պու կիւն բաշի միշարէլէյհ հազրէթ-լէրինի զիյարէթլէ իսմ իքաբը խաթր իտէէք վէ պատէհու Գալաթա ալ-ղիմէթլէ Միլլէթ մէճլիսը ումումի-սինէ Նախագահութիւն իտէճէքտիր։

———

Եվէէքի կիւն Գատրքէօյտէ Արամ-եան մէքթէպինին թարիքը ումումի, հէնտէսէ վէ լիսանը Ֆրանսէվի իմ թիհանը իճրա օլընարագ, պունտա մէտուէն Մուրատեանց Տ. Մեսրոպ-դեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս, Բա-կարեան Տ. Վահան վարդապետ, Հիւնքեարպէ.յէնեան Տ. Յովհաննէս պապ քահանայ, Կիւլպենկեան Կիւլ-պէնկ, Պերպերեան Ռէվէոս, Եօր-տանեան Աւետիս, Հալաճեան Մել-քոն, Յովակիմեան Յովակիմ էֆ.լէր, վէ գէզալար մէքթէպի Խնամակալու-թիւնը ադամ միւհիմ էրէմէսինտէն Տիկին Հռիփսիմէ Կիւլպէնկեան հա-զրը պուլընմշլար տրը։

Մէզքուր իմթիհանատա էրքէք վէ գրդ չակիրտան՝ ալէյնմամ մուճիպը մէՀՄունիյէթ ճէվապլար վերմիշլէրտիր

———

Իւսկիւտարտա Ամերիգալըլարն համ նամ գրդղար մէքթէպլինին թէվ-գիի միւքեաֆաթի վէ շահատէթնամէ բէսմի՝ էվվէքի չարշէնպիհ կիւնիւ իճրա օլընարագ, իշպու բէսմատ իք-մալը թահսիլ իմ միչ 8 գրդ չակիր-տան, եանի ճէնօվէվա Ներգօվա, Գիւնիք Գիօնարի, Տիրուհի Նաա-լարեան, Արտեմ Ա. Լօգ մակեօվեան, Միլտրէտ Սէ.կէր, Նաեմի Ինճեեան, Ռեբեկա Քիւրքճեան վէ Սուրբիկ Ռա-կեմատան ախզը շահատէթնամէ իմ-միչլէր տիր։

Շահատէթնամէ այան մումափէյ-հիւմա գրդլարտան Օրիորդ Սուրբիկ Ոսկեմատի թարաֆընտան Ինկիլիզճէ իրատա օլընան նութգ պիլիասսա թահսին օլընըպ, մումափէյհա դրդ՝ պու նութգընտա քէիֆէն իլէ քէիֆէն մամուլաթընտան պահս իլէ, քէիֆէն թէլլինին նէպաթտան իխրաճ օլմ-տրզը զէմանտան իմ իպարէն էնվաի գալրպլարա կիրտիկինի վէ նիհայէթ նէքֆիս մէնտիլ վէ սաիրէ եարբրը-զընը քէվայր ֆիահաթի վէ պէզա-զէֆէլէ իյրամ իմ միչ, վէ իշպու ա-մէլիյաթը սէնայէ.յի քէզալրէ պիր թագրմ թահավվիւլաթա տիւչար օ-լան էօվրը պէչէրի իլէ մուզայէսէ էյլէմիշ տիր։

Օրիորդ Սուրբիկ Ոսկեմատան՝ 1ին-ճի նումէրօրը չահատէթնամէ.յի աթաղ էյլէմէսի հասէպիյէ բէֆիգէլէրի նա-մընա պիր լիսանը մուէսարրէլ մէք-թէպին հէյլէթը իտարէսինէ վէ մու-ալլիմ վէ մուալլիմէլէրինէ վէ տիկէր գզդ չակիրտանա պէյանը թէչէք քիւբ իմ տիրտէն վէ քէմալը մու-հապէթլէ ըէսմը վէ ֆէյմը իկիա էյ-լէտիրէն սօնրա, մէվալիրը մահ-ըուսէի Շահանէլէրինտէ էվրօբա մէ-քեաթիպը ալիէսիրլէ միսապգա վէ ըէգապէթ (մրցել) իստրճէսինէ նիչէ նիչէ մէքթէպլեր թէէսիսինէ պէզը ինայէթ պուլուբմագտա օլան Բատիշահը մէարիֆքէրվէր էֆէնտի-միզ հազրէթլէրինէ վաճիպէն շնք-ըանըն իրֆասընա միւսարֆէթ, վէ սայէի մէարիֆվայէի հազրէթը Շէհ-ըիյարիտ Շարգտա էնվարը մէտե-նիյէթին զիյարաչ օլտուղընը իմ Թան, վէ տէյմամէթը էյյամը էօվր ու չէվգէթը Բատիշահի տուվաի վա-ճիպ իւլ էտասընը եատ իլէ խամմը քէյամ էյլէմիշ տիր։

Օրիորդ Սուրբիկ Ոսկեմատանը նումրզը պիլճիսվէ հուզզարը ալ-ղըլարընա նաիլ օլտուղը կիպի, Մէ-արիֆ նէզարէթը ճէվլէյէտ թարա-ֆընտան մէմուրէն ըէսմը մէգքիւրտ հազը պուլընան Մուսաֆա Բէյ.ի պէ.յ վէ զէվամը սաիրէ տախի մու-մափէյհա Օրիորդ պիլիասսա թէպրիք իմ միչէր տիր։

———

Իկիտալաչէան Ասապա էֆ. Գնալը ատա քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէ-րիֆ արինտէ Սպասաւորութիւն իտէրէք Ս. Աւետարան օգուտագ վէ հաւատամք սէօյլէմէք իչին պուն-տան ագտէմ Վարժապետեան Բաթ-ըիգ մէրհում Ներսէս Սրբազան՝ է-ֆէնտիի մումափէյհէ իմ միչը մախսուս իլէ 4 Դպրութիւն ատի-ճանը վերմիշ օլտրը կիպի, պու քէր-ըէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի տախի՝ մախսուս պիր կոնդակ վասէթ ատը.լա Երեսփոխան Էքսէրճեան Գօրոս էֆ.յէ այնը իմ թի-յաղը բուհանիի իմ ա իմ միչ օվասը, էֆ.ի մումափէյհ՝ Գնալը ատա քիլիսէ-սինտէ Գուտտասը Շէրիֆ էնտասընտա Սպասաւորութիւն իտուպ Աւետա-բան օգուտագ վէ հաւատամք սէօյլէ.յէճէք տիր։

Էքսէրճեան Գօրոս էֆ. 1861 սէ-նէսինտէ Կիլիկիա Կաթողիկոսը Ա-մեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հազրէթ-լէրինտէն 4 Դպրութիւն ատիճանը ալմը.ղ տրը։

———

Թասքէօյ Ընթերցասիրաց Ընկե-ըութիւնը՝ մահալը մէգքիւր մէքթէ-պինտէ թահսիլ հրմայէսինտէ այտրը միւհիմճինը չակիրտանա մէճճանէն քիմ ապ, քեաղրտ վէ սաիրէ իմա-

Մաթթէթէսիֆ ալտրը.ղմրզ խա-պերէ կէօրէ, էրպապը գալէմտէն Տէրսաատէթ Թիճարէթի Օտասը քեա-թիպը սանիսի Գրասէրեան Գարբիլ էֆ. միսպէթլա օլտրը.ղ խաթարդ-տան բէհայապ օլամայարագ, 58 եա-ղընտա օլտրը.ղ հալտէ պու քէրրէ վէֆաթ իմ միչ օվասը, ճէնազ ալայը եարը սաաթ 6 պուլուգտա Իւսկիւտարտա Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ իճրա օլընճագ տրը։

———

ՄԷՂԱՏԻՒ ՀՈՒԳՈՒՈԴԸ ՃԷՋԱ

Միւթէհայիրզանը էրպապը հու-գուգտան մէշհուր տավա վէքիրի վէ Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ ճէզա տէրսի մուալլիմի Թաշէրեան Նաղա-ըէթ էֆ. մէքթէպը մէգքիւրտ սէ-քիզ սէնէտէն պէրու վերտիկի հու-գուգը ճէզա տէրսլէրինին պիրինճի գրսմընը, պիլճիսվէ թալէպէ վէ մու-տրը թարաֆընտան վագը օլան բէ-ճա իւզէրինէ թապ իմ տիրէրէք, պու քէրրէ «Մէպատի Հուգուգը ճէզա» սէրլէվհասը.լա մէվգիի ին-թիշարէ վաղ էյլէմիշ տիր։

Ղայէթ մունազամ պիր սուբէթ-տէ թապ ու թէճիրտ իտիրմիշ օլան վէ 232 սահիֆէտէն իպարէթ պուլու-նան իշպու էսէրը միֆիտ՝ ումուրը ճէզայիէնին ճիհէթը հուգուգիյէ նազարիյէ վէ ամէլիյէսինի մուֆա-սալ պիր սուբէթտէ իրսէ վէ թային իմ տիրէրինտէն, հուգուգլա մէշղուլ օլանլարին վէ պիլիասսա Մէքթէպը Հուգուգ թալէպէսինին էնզարը բաղ պէմինէ արզ վէ թավսիյէ օլընը։

Մէպատիի Հուգուգը ճէզա պիր ճիւմլէ Թիւրք քիմ ապճրլարընտա 20 ղրշ. ֆիյամլա ֆիւրուխթ օլընը.յօր։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

ԶՈՒԻՑՑԵՐԻԱ ԵՎ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹ ՀԱՏԻՄԷՍԻ ԵՎ ԶՈՒԻՑՑԵՐԻԱՆԸՆ ՊԻԹԱՐԱՖԼԸՂԸ

Ամէն իլէ օրնայան պիր չօճուզ կի պի տալիմա սուլՀ վէ հարպ մէսէլԷ· սի իլէ օղաչրը պիր բոլիթիգա վար տրը քի, հատտը զամանէտ «Է-ԼԷ-Բ-ԼԷՌԷ» նամընա լայրգ օլարդը հալտէ, —քէնտիլէրինէ մուզիրը օլան չէ յէրտէ պիրէ բաթըրտրյը վէ կէսաթէրչի սիքիտնէթէ թէրճիմ իտէն ինանդրար— պունա «Է-ԼԷ-Բ-ԼԷՌԷ» նամընը վէրմիյէր տիր։

Բէք պէօյիւք (պէյքի պաչրմրզտան պէօյիւք) օլան պու բոլիթիգա՝ իմթիհանլար ագտրտան, միէօնլար իլէ ասքէր թօրլամագտան, էյՀասըլ Եվրօբա խարիթասընը թասՀիհ իտէրիմ տէր իքէն, պիթիւն պիթիւն գարմագարը պիր հալէ կէթիրմէք նէյէ միթէվագգրքի իսէ, զանն իտէրսին պիլիրիգամ անլէրին ճիւմլէսինի իճրա էյլէմէքտէն իպարէթ տիր։ —Պու «պէօյիւք» բոլիթիգա՝ պէօյիւք գապինէթօյրը, վէ պէօյիւք տիբլօմաթլարը իչի տիր։

Պունա գարշը պիր տէ «Է-ԼԷ-Բ-ԼԷՌԷ» վար տրը քի, իսլահաթը տախիլէ իլէ իչթիղալ էյլէմէքտէն, շրմէնտրքէրլէր վէ եօլլար եաբմագտան, գանալար աչմագտան, եէնի նիզամատ թանդիմ էյլէմէքտէն իպարէթ տիր։— Պու տա՝ քէնտի հագիգի մէնքաաթլարընը ֆայիտէսիզ քամթրարյա թէրճիմ իտէն հիւքիմէթլէրին իչի տիր։ Պու հիւքիմէթլէր միայնընտա՝ պաղէն ասայիշբէր վէր տիվէլը մուազզամա տախի պուլընմայտա իսէ՝ թարիխ իմթիկիմիզ «քիչիւք» բոլիթիգա՝ էքսէրիա քիչիւք հիւքիմէթլէրէ ահտ տիր։

Տիբլօմաթըն պիրի՝ սուլՀբէրվէր հիւքիմէթլէրի նամուսը գասընարա թէչպիհ էյլէմիշ տիր քի, էքալու հարէքէթլէրի քիմսէնին նազարը տիգգամբրը ճէլպ իմմէզ։ Էկէր նազարը տիգգամբը ճէլպ իմմէք, վէ ալէմին տիլինտէ սէօյլէնմէք տէնիլէն չէյլէր՝ անճագ ֆարքէտի չէյլէր իլէ ուզրայմանին միքեաֆամը օլա իսի, կազէթա սիւթունլէրի՝ Պէլճիգա, Զուիցցերիա, Ուրակուէյ, Բարակուէյ կիպի հիւքիմէմլէրին, եախօտ անճագ 2000 գատար էհալիսի օլուպ, միաբերբէր ամէնի թիֆէնքլէր վէ Գրիբ թօրլարը իլէ հիչ պիր մինասէպէթի պուլընմայան Սան-Մարինօ հիւմհուրիյէթինին իչլէրի, վէ բոմանլար տախի-ֆամիլեա՝ վալիտէսի օլան նամուսը գասընլարըն հարէքէթը իլէ տօլար իտի։

Ֆագամ ինսան թապիաթընըն զարալիպինէն տիր քի, քէնտիլէրինի էն ագրլը ատտ իտէնլէր պիլէ՝ «զամրիպ», եախօտ «տէհշէթլի», եախօտ «ճալիպը մէրագ» օլան շէյլերի՝ «միւֆիտ», «բամբրքօրդ» վէ «թապիի» օլան շէյլերէ թէրճիհ իտէրէր։ Վէ պիզ տէ պու սէպէպէ մէպնի կազէթա սիւթունլարընտա վէ բոմանլարտա՝ ֆայիտէլի շէյլերէն գիյատէ, բամբրթըը վէ «մէրագը ճալիպ» շէյլէր օգուրզ։ Պու սէպէպէ մէպնի տիր քի, հալու շանլարընն նամոս իլէ հիչ պիր միւնասիպէթի օլայան գատընլարընն հարէքէթը բոմանլարտա տայմա նամուսը ֆամիլիա-վալիտէլէրինին հարէքէթինտան գիյատէ մահէլլ թուտմագտա տրը։

* *

Զուիցցերիա հիւքիմէթի՝ պիր ազ էվվէլ պէյան իմթիկիմիզ «քիչիւք» բոլիթիգա իլէ իչթիղալ իսէր հիւքիմէթլէրտէն պիրի տիր։ տէվլէթլէրին թէահիւտի իլէ պիթարաֆ օլան Զուիցցերիա՝ ուժամի բոլիթիգայա գաթան գարբչմայրպ՝ քէնտի տախիլի իչլէրինէ օ տէրէճէտէ հասրը հիմմէթ իլէմիշ տիր քի՝ պունտան 2 այ էվվէլինէ գատար՝ կազէթա սիւթունլէրինտէ պու միւք հագգընտա՝ անճագ 2-3 այտա պիր տէֆա՝ ուֆագ պիր ֆրգրա միւթալա օլընրը իսի։

Հալ պու քի 2 այտան պէրի Զուիցցերիա նամը հէր կիւն կազէթալարտա սիւթունլէր իչղալ իմմէքտէ վէ «պէօյիւք բոլիթիգա» իլէ իչթիղալ իսէն աղրը պայլը մուհարիրլէր թարաֆընտան՝ պու ուֆագ միւք հագգընտա ուզուն ուզուն մէզալէլէր եազրմագտա տրը։ Համթա -տահա պիր գաչ այ էվվէլ ունութրմրշ պիր հալտէ օլան- Զուիցցերիա հիւքիմէթի՝ բրէնս տը Պիզմարգդն վասրթահ նէչրը էֆքեարը օլան Նը Տ-ոյէ Ալէքսանդր Զ-ունոռ կիպի՝ Ն՝ էռ-ռ պիր կազէթանը՝ պիր պուչուգ այտան պէրի սիւթունլարընը հէվան տէօրթտ պիրինի քէնտիսինէ հասր իմմէսի կիպի պիր «հիւրմէթ»ինի կէօրմիչ սիւր։

Շէօյլէ քի՝ էկէր նազարը տիգգամթը ճէլպ իմմէք պիր «պախթիարլըգ» օլսա իսի՝ Զուիցցերիանը պու կիւն տիւնեանը էն պախթիար հիւքիմէթի ատտ օլընմասը լազըմ կէլիր իսի։

Հալ պու քի՝ պու «պախթիարլըգ Զուիցցերիա իչիւն պիր «պէտպախթ»լըգ օլմուշ տրը։ Վէ էկէր պու կիւն Պէրն գապինէթօսընը պիր արզուսը վար իսէ՝ օ տա պէօյլէ կազէթալարը տիլինէ տիւշմէսինէ սէպէպ օլան մէսայիին մէյտանտան գալմամասը իլէ՝ երնէ էվվէլքի հալին իյատէսի տիր։

Ֆագամ պիզ վուգուրամտան պահս իսէլիմ։—

Ճերէոէէ Շ-ոէէնէն միհթերէմ օգուսանլարը ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹ նամընտա Ալէքսանիալը պիր բոլիս մէմուրընընն Զուիցցերիա տախիլինտէ թէվգրքի օլնորընը, վէ պու մատտէկին Զուիցցերիա իլէ Ալէմանիա արասընտա պիր չօգ իմթիլաֆամ զուհուրինէ սէպէպ օլտրընը կազէթամրզտա օ գուտրլար։ Վէ ահիրէն Զուիցցերիա տախիլինտէ պուլընան միլիմէճիէր հագգընտա Բէթէրսպուրկ վէ Վիէնա գապինէթօլարը թարաֆընտան վուգու պուլան թէպիղամը տա՝ թէլէկրաֆնամէլէր խապէր վէրմիէր։

Պու մէսէլէ չիմտի օ տէրէճէտէ քէսպը էհէմմիյէթ իմմիշ տիր քի՝ իչին էյնէճ անլաշրլապիմէսի իչիւն եէնիտէն պիր ազ մաիմամամ իմա իմմէկէ լիազում վար տրը։

Զուիցցերիա պիթարաֆ պիր հիւքիմէթ օլարընը ճիհէթլէ, անրն մէմալիքի էօթէտէն պէրու բոլիթիգա միւլթէճիլէրինէ մէսքէն օլմուշ տրը։

Եվրօբատա մուհաֆազաքեարլըք բոլիթիգասընը թէմէլ թաշը նամընը ալմրշ օլան Մէթէրնիքուն պէտ իլէ, (հէնուզ իմբերաթօրլըը իհրաղ իմմէսինտէն էվվէլ) իչիւնճիւ Նաբոլէոնա, վէ էսպագ Ալսթրիա խարիճիյէ նազրը գօնթ Անտրասսիյէ վարընճայա գատար՝ բէք չօգ տիբլօմաթլար միչքիլ վագթլարտա Զուիցցերիայա իլթիճա էյլէմիշլէր տիր։ Ալէմանիա իմբերաթօրլըընն պանիսի օլան պիրինճի Կիլեօմ հագրէթլէրի տախի՝ Բրուսիա թահթընա օթուրասընտան էվվէլ, պիր միւտէթ Զուիցցերիատա իգամէթ էյլէմէկի միւնասիպ կէօրմիէշ իսի։

Միւթէվէֆա գօնթ Գավուր Զուրիցցերիայա «բոլիթիգա մէճրուհլարընն խասթախանէսի» նամընը վէրիր իսի։ Վէ իմիրաֆ էյլէմէլի տիր քի, բոլիթիգանն շիմտիքի հալինտէ պու եօլտա մէճրուհլար քէսրէթլէ կէօրիւլէն ահվալտէն տիր։

Վաթերլօ մաղլուպիէթինտէն սօնրա՝ տիբլօմաթլար Նաբոլէոնն թարու վար իմմիշ օլարդը Եվրօբա խարիթասընը եէնիտէն թանդիմ չալրշտրգլարը սրրատա՝ Զուիցցերիանն պիթարաֆլըղընը թէէմին էյլէմէլէրի իլէ, եալընըզ պու գրթալը միւտախէլաթը խարիճիյէտէն գուրթարագ իմթէմիմ տիրլեր։ Պու թէչեպպիւտտէ պիր տէ բոլիթիգանն թէհէվվիւլաթը արասընտա էմին պիր իգամէթկեահ արամաղա մէճպուր օլանլարըն պարընմասը իչիւն պիր մէլճա բէյտա իմմէք արզուսը վար իսի։ Վէ մէչհուր հուզգը միչէլ մուալիմի Պրունշլիինն պէյանընա կէօրէ, 1815տէ պու լիզումը Բրուսիա տիբլօմաթլարը տա թաստիգ էյլէմիշլէր տիր։

Ֆագամ բոլիթիգա միւլթէճիսի տէմէք իլէ՝ եալընըզ մէսէլէի թարիվգ օլընմայան տիբլօմաթլար անաշրլմագ։ Զուիցցերիատա Ալէմանիատան, Ասթրիատան, Բուսիատան իմիճա իմմիշ պիր թագրմ ատամլար վար տրը քի, մէսէլէլէրինի հիչ պիր ագիզ սէլիմ սահիպի գապուլ իտէմէզ։ Ֆագամ պունլար տա միւլթէհի նամընը հալվ օլարգլարընտան օրատա բահամ եաշամագտա, Զուիցցերիա տախիլինտէ թէվգրքի օլնորընը, վէ պու մատտէկին Զուիցցերիա իլէ Ալէմանիա արասընտա պիր չօգ իմթիլաֆամ զուհուրինէ սէպէպ օլտրընը կազէթամրզտա օ գուտրլար։ Վէ ահիրէն Զուիցցերիա տախիլինտէ պուլընան միլիմէճիէր հագգընտա Բէթէրսպուրկ վէ Վիէնա գապինէթօլարը թարաֆընտան վուգու պուլան թէպիղամը տա՝ թէլէկրաֆնամէլէր խապէր վէրմիէր։

Պու մէսէլէ չիմտի օ տէրէճէտէ քէսպը էհէմմիյէթ իմմիշ տիր քի՝ իչին էյնէճ անլաշրլապիմէսի իչիւն եէնիտէն պիր ազ մաիմամամ իմա իմմէկէ լիազում վար տրը։

Զուիցցերիա պիթարաֆ պիր հիւքիմէթ օլարընը ճիհէթլէ, անրն մէմալիքի էօթէտէն պէրու բոլիթիգա միւլթէճիլէրինէ մէսքէն օլմուշ տրը։

Եվրօբատա մուհաֆազաքեարլըք բոլիթիգասընը թէմէլ թաշը նամընը ալմրշ օլան Մէթէրնիքուն պէտ իլէ, (հէնուզ իմբերաթօրլըը իհրաղ իմմէսինտէն էվվէլ) իչիւնճիւ Նաբոլէոնա, վէ էսպագ Ալսթրիա խարիճիյէ նազրը գօնթ Անտրասսիյէ վարընճայա գատար՝ բէք չօգ տիբլօմաթլար միչքիլ վագթլարտա Զուիցցերիայա իլթիճա էյլէմիշլէր տիր։ Ալէմանիա իմբերաթօրլըընն պանիսի օլան պիրինճի Կիլեօմ հագրէթլէրի տախի՝ Բրուսիա թահթընա օթուրասընտան էվվէլ, պիր միւտէթ Զուիցցերիատա իգամէթ էյլէմէկի միւնասիպ կէօրմիէշ իսի։

Միւթէվէֆա գօնթ Գավուր Զուրիցցերիայա «բոլիթիգա մէճրուհլարընն խասթախանէսի» նամընը վէրիր իսի։ Վէ իմիրաֆ էյլէմէլի տիր քի, բոլիթիգանն շիմտիքի հալինտէ պու եօլտա մէճրուհլար քէսրէթլէ կէօրիւլէն ահվալտէն տիր։

Վաթերլօ մաղլուպիէթինտէն սօնրա՝ տիբլօմաթլար Նաբոլէոնն թարու վար իմմիշ օլարդը Եվրօբա խարիթասընը եէնիտէն թանդիմ չալրշտրգլարը սրրատա՝ Զուիցցերիանն պիթարաֆլըղընը թէէմին էյլէմէլէրի իլէ, եալընըզ պու գրթալը միւտախէլաթը խարիճիյէտէն գուրթարագ իմթէմիմ տիրլեր։ Պու թէչեպպիւտտէ պիր տէ բոլիթիգանն թէհէվվիւլաթը արասընտա էմին պիր իգամէթկեահ արամաղա մէճպուր օլանլարըն պարընմասը իչիւն պիր մէլճա բէյտա իմմէք արզուսը վար իսի։ Վէ մէչհուր հուզգը միչէլ մուալիմի Պրունշլիինն պէյանընա կէօրէ, 1815տէ պու լիզումը Բրուսիա տիբլօմաթլարը տա թաստիգ էյլէմիշլէր տիր։

Ֆագամ բոլիթիգա միւլթէճիսի տէմէք իլէ՝ եալընըզ մէսէլէի թարիվգ օլընմայան տիբլօմաթլար անաշրլմագ։ Զուիցցերիատա Ալէմանիատան, Ասթրիատան, Բուսիատան իմիճա իմմիշ պիր թագրմ ատամլար վար տրը քի, մէսէլէլէրինի հիչ պիր ագիզ սէլիմ սահիպի գապուլ իտէմէզ։ Ֆագամ պունլար տա միւլթէհի նամընը հալվ օլարգլարընտան օրատա բահամ եաշամագտա, վէ հաթթա Զուիցցերիատա օթուրարագ եէնէ ֆէնա մէսէլէքտէ տէվամ էյլէմէքտէ տիրլեր։ պունլարընն պու հալի՝ պիր տէրէճէյէ գատար՝ միւասֆիրբէրվէրլիկնի սուի խաթիրալի ատտ օլընպիլիր։ Ֆագամ տիքէնսիզ կիլ օլմատընը կիպի, հիչ պիր էյի չէյ տէ եօգ տրը քի, պիր ֆէնա ճիհէթի պուլընմասընն։ Վէ Զուիցցերիանընն պիթարաֆլըղընն եօգարրտա իլգահ իմթիկիմիզ նէթիճէսինէ տէ չիմտիյէ գատար թապիաթը մասլահաթընն հասրլ իմմիկի պիր ֆէնալըգ նազարընյա պագբլմրշ ի տի։

Զուիցցերիա իլէ Ալէմանիա արասընտա հասրլ օլան իմթիլաֆ Պէրլին գապինէթօսընն պու ֆէնալըղա արմրգ Հուգգտան սէյրճի օլմագա իքթիֆա իմմէյիպ, իչէ պիվիտտախէլէ անը օրմատան գալտրրմագ թէչէպպիւտտէ պուլընմասընտան իլերի կէլմիշ տիր։

Զուիցցերիա տախիլինտէ թէվգրքի իտրիպպ հապա, վէ պիլախէրէ մէմալիքտէն թարա օլընան ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹ նամ Ալէման բոլիս մէմուրընընն Ալէմանիալը միւլթէճիլէրին թահգիգ ահվալի իչիւն օրայա կիմմիշ օլարընը քէնտի իֆատէլէրի իլէ խապթ օլընմիշ տրը։

Պիր տէվլէթին մէմալիքինտէ պաչգա պիր տէվլէթին բոլիս մէմուրլարընն իրթաի վազիֆէ իմմէլէրի՝ խմիթգալիյէթ հուգուգը իլէ գապիլը թէվֆիգ օլմատընը ճիհէթլէ, Զուիցցերիա հիւքիմէթինին պունա միւասատ իմմէմէսի թապիի իսի։

Ֆագամ պունտան ֆազլա օլարագ, պիր տէ՝ ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹՆ «իչկիւզարլըգ» զայրէթինտէ բէք իլէրի կիտէրէք, Ալէմանիալը միւլթէճիլէրէ մէքթուպլար եազմըշ, վէ անլէրի թէշվիզ իմմիշ օլմատընը՝ եագալը էլէ վէրմէսի իւզերինէ՝ պիզգամ քէնտի ի ֆատէսինտէն անլաշրլմրշ տրը։

Պու հալտէ՝ ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹՆ Ալէմանիա իլէ Զուիցցերիա արասընտաքի միւնասէպաթը հիւանիւ տէվամը նօգթաի նազարընտան տա ֆէնա պիր վազիֆէ իլֆա իմթիկի անլաշրլրը քի, պու տա Զուիցցերիա հիւքիմէթինին մէրգուզմը թարտ իմմէսի իչիւն իքինճի պիր սէպէպ տիմէք տիր։

Էկէր Պէրլին գապինէթօսը՝ մէսէլէյի պու թարիֆ իմթիկիմիզ նօգթաի նազարտան թէլգագը էյլէմիշ, վէ պիմիրն գապահաթը՝ աճէմիճէ տավրանրպ եագալը էլէ վէրմիշ օլան ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹԱ պուլարագ Պէրն գապինէթօսընա պու մատտէ հագգընտա հիչ պիր թէպիղամտա պուլընմամըշ օլսա իսի, իչ քէնտի քէնտինէ գարարը իսի։ Խուսսիպլէր Ալէմանիա բոլիս մէմուրլարընն Զուիցցերիատա պազը պէօյլէ միւնասէպէսիզ հարէքէթամտա պուլընտրգլարը, պունտան էվվէլ տէ Սինկրը նամ Ալէմանիալը մէպուս թարաֆընտան Բարիշլիակ՝ մէճլիսինտէ իսպաթ իտիրմիշ օլտրընտան, էն միւնասիպ պու տէտիկիմիզ սուբէթտէ հարէքէթ իմմիք իսի։

Ֆագամ, Պէրլին գապինէթօսը մէսէլէյի պէօյլէճէ թէկագը իմմէյիպ, ՎՕՀԼԿԵՄՈՒԹԸ թէվգրքի վէ թարարընը առէթա պիր գապահաթ ատտ էյլէտի։ Վէ Զուիցցերիա հիւքիմէթինէ պիր նօթա իրսալ իտէրէք, Զուիցցերիա բոլիսինին թէչքիլաթը՝ միւլթէճիլէրին հարէքէթաթընը թահթը նէգաբէթտէ պուլընտրրմազա ամաղ բէաֆի օլմատրընտան, քէն տիսինին տէ Զուիցցերիա տախիլինտէ բօլհա պուլընտրրմազա հագգը օլարդը էյան էյլէտի։

Ինչէ իմթիֆրքն գաչը պուրատան դօքմրշ տրը։

Զուիցցերիա թարաֆընտան Ալէմանիանն պու թալէպինէ մուվֆագամ իտիլմէսի՝ իմթիգալիյէթ թէրը իտուպ, Ալէմանիանն հիմայէսինի գապուլ իլլէմէք տիմէք օլուր իսի։

Հալ պու քի՝ պունճա զէմանտան պէրի իսթիգալա ալընմրշ օլան Կիլեօմ թէլլին թօրունլարընն պունու գապուլ իմմէլէրի միւմքին տէյիլ իսի։

Զուիցցերիա հիւքիմէթի թարաֆընտան Ալէմանիայա կէօնտէրիլէն նօթատա Պէրլին գապինէթօսընն լուտտասը բէտտա օլընտը։ Վէ Զուիցցերիա խարիճիյէ նազրը Մ. Տրօզ տախի՝ միլլէթ մէճլիսինտէ իլլան իմթիկի վամանբէրվէրմէք պիր նութգտա՝ Զուիցցերիանընն քէնտի հուգուգը իսթիգալընը հիչ պիր զէման ֆէտտա իմմէյէճէկինի պէյան իլլէտի։

* *

Պու արատա պիր տէ Զուիցցերիանընն պիթարաֆլըղը մէսէլէսի մէյտանա վազ իսի։

Պէրլին գապինէթօսը՝ Զուիցցերիայա ԼէՕնտէրբանկի նօթանընն խամիմէսինտէ՝ «էկէր Զուիցցերիա քէնտի պիթարաֆլըղընը թէահիւտ իտէն տէվլէթլէրին մէնաֆիինէ բիայէթ իմմէպլէր իսէ, անլէր տէ քէնտիլէրինի Զուիցցերիայա գարշը օլան վէզայիֆին իյֆասընտան ազատէ ատտ իտէրլէր» տէնիլմիշ իսի։

Բրէնս տը Պիզմարգը վասրթահ էֆքեարը օլան Նը Տ-ոյէ կազէթասը պու պապատ եազտրղը պիր մէգալէտէ։

Պիթարաֆլըգ տէնիլէն էյ՝ նէ՝ եալընըզ Զուիցցերիանը հուգուգընը թաստիգի, նէ՝ տէ եալընըզ տէվլէթը մէգքիրէյէ գարշը պիր թագրմ թէահհիւտաթ գազանալ իմմէք տէմէք տէրիմտիր։ Մատտամ քի հիչ պիր տէվլէթին քէնտի մէմալիքի տախիլինտէ գօչու տէվլէթլէրին մէնաֆիինէ մուզայիր հարէքէթատա պուլընըմասընա միւասատ իմմէմէսի հուգուգը պէյն էլ միլէլ իգթիզասընտան տըր, թէմամիյէթը միւլքիյէսի վէ պիթարաֆլըղը տիվէլը սարէրէ թարաֆընտան թէէմին օլընան պիր հիքիմէթ՝ պու գարտէյէ տահա զիյատէ րիայէթ էյլէմէլի տիր։ պիթարաֆ պիր հիքիմէթ՝ մէմալիքի տախիլինտէ գօչուլարընա գարշը հարէքէթաթ վուգու

թէպլիղաթը, վէ Զուիցցէրիա թօքրարընա բօլիս մէմուրլարը կէօնտէրմէք իստասաընտա պուլընմասը։

Զ. Զուիցցէրիա տախիլինտէ պուլընան միլլէթէրիէրին թահթը նէզարէթտէ պուլընտըրըլմասը։

Ինչպու իքինճի նօգթա հագգընտա վիէննա վէ Բէթէսպուրկ գապինէ թօլարը տա Զուիցցէրիա հիւբիւմէթինէ թէպլիղաթտա պուլընմըշլար տըր։

Գիրինճի նօգթանըն հալի դալրը միւմքին պիր շէյ տիր. Ալէմանիա վէ հիւբիւմէթինին իլթիճա մէսէլէսինտէ Զուիցցէրիա հիւբիւմէթինին իլթիճա մէսէլէսի բօլիթիգաատան տօլայը թարգիւթ թալէպ վէ Զուիցցէրիայա բօլիս մէմուրլարը կէօնտէրմէկէ հագգը օլտրըղընը իստասա էյլէտիքտէ, հիչ պիր շէյ եարմագ միւմքին օլմայաճագ տըր։

Ֆագաթ իքինճի նօգթա իւզէրինտէ իթիլաֆ հասըլ օլապիլիր։

Զուիցցէրիատա ղավանինին՝ միլլէթէիլէրին հարէքէտթընը թահթը նէզարէթտէ պուլընտըրմաղա դալրը քէֆֆի օլտրըղընը պիզգաթ Զուիցցէրիա հիւբիւմէթի իթիրաֆ էյլէմիշ տիր։ Միւնասէպէթսիզ հարէքէթտա պուլընան օն իւչ քիշի՝ ախիրէն թարա օլընմըշ տըր. մուգատտէմա լաղվ իտիրմիշ օլան պաշ միւտտաթի ումումիլիք մագամը՝ մահղա միւլթէհիլէրի նէզարէթի այթընտա պուլընտըրմագ մաղսէտի իլէ էնի. տէն թէէսիս իտիրմիշ տիր. վէ սաիր իրճապ իտէն գավանին տէ տէրտէսը թանդիմ տիր։

Զուիցցէրիա հիւբիւմէթի միւսաֆիրէէվէրլիք ուսուլունէ իսալէլ կէթիրմէյէճէք տիր. ֆագաթ միւլթէ հիլէր անճագ սէօզ իլէ իքթիֆա իթմէյիպ պիր տէ ֆիլիլեթթա գալգըշըրլար իսէ, պունա միւսաատէ թմէյճէք տիր։

Բօլիթիգա միւլթէհիլէրինի պիւթիւն պիւթիւն գապուլ իթմէմէք մէսէլէսինէ կէլինճէ, պունըն ումումի տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլի միւմքին տէյիլ տիր. պու կիւն իթալիատա թրիէսթէլի էյրէոՆինը. լէր վար տըր քի, Ալսթրիանըն թրիէսթէյի ջաչգի իթմիշ օլտրընա գարշը բրթէէսթօ խտերլէր. Ալէմանիատա, Ալսթրիատա վէ հաթթա Ռուսիատա պիլէ բօլիթիգա միւլթէհիլէրի վարտը. էկեր հեր տէվլէթ պունտան տօլայը թալէպլէրտէ պուլընա իտի հիւբիւմէթլէր արասընտա հիւանի միւնասէպաթը տէվամը բէք միւշքիլ իպիր հալ քէսպ իտէր իտի։

Զուիցցէրիանըն պեհպարաքլըղը՝ էվրօբա միւվազէնէի ումումիսի իչինն էլդէմ տիր. պիր արա գարիպ պիր զեմանտան պէրու տէվամ էյլէմիշ օլան պու պիթարաֆլըգ՝ 1870 մուհարէպէսի էսնասընտա Զուիցցէրիայա կիրմէմէք իւզրէ Ֆրանսա իլէ Բրուսիա արասընտա ադա օլը նան պիր մուդավէլէնամէ իլէ եէնի տէն թաստիգ օլընմըշ տըր։

Զուիցցէրիա տիրլիմաթլարընը իպրաղ իթիքլերի մէհարէթ վէ էվ ըօբանըն քէնտի հագգըի մէնաֆիինի թաղտիր էյլէմէսի սայէսինտէ պու պիթարաֆլըղընն պու տէֆա տա խալէլտէն գուրթուլաճաղը մէմուլ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՏՕՆՆ

Մի քանի օրէ ի վեր, ընդունած եմք ազդարարութիւն մը, կամ ընդհանուր հրաւէր մը Պոլսոյ Հայութեան, մասնակցելու Ազգային—կրօնական խորհրդաւոր հանդիսի մը։

Երկրորդ անգամ է, որ ազգիս երիտասարդութեան ներկայացուցիչներէ ոմանք, առիթ կուտան մեզ ըմբռնելու պատմական մեծ անձերու նշանակութիւնն խորհրդաւոր պարագայներու մէջ։

Սահակ Պարթեւ՝, թէ՝ պարտաճանաչութեան ոգին էր, որ դրդեց զոմանս այնչափ ջանիք կազմաւորել այն հանդէսն, որ սկսաւ Եէնիգարու Ս. Առաքելոց եկեղեցիէն, այնպէս խորհրդաւոր՝ որու տպաւորութիւնն անչուշտ չէ ջնջուած դեռ, եւ վերջացաւ Առաքելոց վարժարանին մէջ. չը գիտեմք այդ, մինն ըլլայ թէ՝ միւսն, դարձեալ մեր գոհունակութիւնն չը սահմանաւորէր եւ կամ աստիճանն նուազեցնել։ Սահակ Պարթեւն լսեցինք կրօնական եւ պատմական բարձր իմաստասիրութեամբք Մուրատեան Սրբազանէն, պարթեւ իւր հասակով եւ իւր հոգւով, որ այնչափ բարձր ներհուն իմաստասիրութեամբ ամեն պատմական դէպքի վրայ խօսեցաւ իրեն յատուկ հոգեշունչ լեզուաւ մը։

Հանդէսին կրօնական մասին հետ այնչափ չքեղ եղաւ գրական կամ ճաշակ մասն ալ, գրականութեան ամեն կարգի ներկայացուցիչը նորն թէ հինն խառն ի խուռն բոլորուած էին սեղանի մը շուրջը —որ նշանակութենէ զուրկ չէր անչուշտ գոնէ ուսուցիչներու համար— ուր եղբայրական սիրալիր հաճախմբութենէ զատ ոչինչ կար նշմարելի։

Օրն անցաւ, եւ անշուշտ այդպիսի նախանձախնդրութեանց արդիւնքն ոչ ոք զգաց, մինչեւ նոր հրաւէր մը եկաւ կրկին հրաւիրել եղանակի գրօսավայր մը՝ դարձեալ Թարգմանչաց յիշատակն փառաւորելու։

Հանդիսադիր երիտասարդութիւնն միեւնոյն անձերն ըլլան թէ ոչ, դարձեալ առաջնոց կը պարտիմք սկզբնաւորութիւն։

Շատ անգամ խօսուած եւ մտածուած նիւթ մ'է թէ՝ ի՞նչ նշանակութիւն կրնայ ունենալ Ազգային կամ Կրօնական տօն մը հանդիսիւ կատարելն, իւրաքանչիւրն ըստ իւր համոզման կրնայ տարբերիլ կարծեօք, բայց ճշմարիտ է որ մէն մի տօնելի անուն, իւր վիճակի եւ դիրքի համեմատ, յիշատակաց եր կար շարք մը կը բերէ կը հացնէ մեզ, պատմական իրճամիտ աւանդապահութեամբ, կրկին երկարելու համար յաջորդ սերնդեան։ Այդ կարգի տօներու գլուխն բարձրանալու իրաւունքն ունի եւ Ս. Թարգմանչաց տօնն, իւր առանձին պատմական նշանակութեամբ, կրօնապէս իրրեւ անրման հայրապետներ պէտք է ընդունիմք ըստ պատմական աւանդութեան, իսկ իրրեւ արդիւնք եւ պատճառ գրոց գիւտի այդ անմոռանալի բարեաց, քան զամենն գերազանց եւ բարձր է։

Եղան պատմագէտք որք ջանացին քողարկել Ե.դ դարու այդ մեծագործութեան յարակից պարագայք եւ աւանդութիւնք պատմական, բայց մեզ հետ կը միաբանին անշուշտ երբ ըսեմք թէ՝ կրնան պատմիչք առաւել կամ նուազ տարբերիլ իրարմէ, (տես ժամանակէն), բայց սկզբունքն հաւասարապէս կընդունիմք, եւ աներկբայ կրնամք դաւանիլ գտիչներ Հայ տառերու զՍ.Սահակ եւ զՍ.Մեսրոպ։ Պատմական խորհրդածութեանց մէջ իւրաքանչիւրն կրնայ ունենալ իւր կարծիքն, բայց խնդիրն ըստ ինքեան լուծուած եւ պարզ է։

Ազգ. Երեսփոխանութիւնն, այս տարի իւր անդամներէ միոյն առաջարկն յղեց Ազգ. Վարչութեան կրօնական ժողովոյ—ներուն մեզ դիտել տալ միջանկեալ կերպով թէ՝ ինչո՞ւ արդեօք այսպիսի խընդրոց մէջ աշխարհականց իրաւասութիւնն չ'յարգուի, քանի որ խնդիրն հաւասարապէս երկուքնն եւս կը պատկանի. մենք կրօնական խնդիրներն այն առեն կ'ըմբռնեմք երբ Խառն ժողով մը կը լուծէ իրրեւ եկեղեցական հին օրէնք—եւ Կրօնական ժողովն փութացուց իւր հրամաններն առ հոգեւոր պաշտօնէութիւնն մայրաքաղաքիս եւ ի գաւառս, որպէսզի այս հանդէսն ըստ ամենայն պատշաճութեան կատարելու հոգ տարուի։

Քանի եւ աւելի տարիներ յառաջ այս հանդէսն գլխաւոր տօներէ մին եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, ժամանակէն լըրագրութիւնն կը հաստատէ, եւ մայրաքաղաքիս թաղերու մէջ սոյն հանդիսակատարութեան առաջին տեղին գրաւած է միշտ Կալաթիոյ Լուսաւորչեան վարժարանն, ուր հողելոյս Ս. Փափազեան (տնօրէն վարժարանին) իւր կեանքի ամենէն փայլուն եւ ամենէն սրտաբուղխ խօսքերն արտասանած է, ինք հանդերձ իւրայնովք (աշակերտներով) որոց բազումք ուսուցիչ թէ՝ ազատական անձ, ցայսօր կը վկայեն այսմ։ Ամեն թաղ ըստ չափու եւ ըստ վիճակի իւրում, մասնակցած է այդ օրուան հանդիսին, որոյ փայլուն նկարագրութիւնք անշուշտ փառաւոր էջեր գրաւած են ժամանակի եւ այլ Ազգ. լրագիրներու մէջ։

Թէ ի՞նչ պատճառաւ գամ քան չգամ նուազած է այդ պարտուց ոգին, եւ ո՞վ է պատճառն, կը ներուի անշուշտ ըսելու թէ ընդհանրապէս յոռի դաստիարակութիւնն է պատճառ այդմ, վասնզի տակաւ կը չիջանի այն ուռանդն, որ առիթ կուտար անցեալին մէջ Հայ ուսուցիչներու իրենց աշակերտաց սովրեցնելու համար այն դէպքերն եւ իրողութիւնները, որք կախում ունին իւր տակաւին ազատ գաղափարներէն։ Արդարեւ անկարելի է ուսանողին անտեղեակ բաներու կամ իւր մտքին դեռ ոչ հասուն վիճակին մէջ հետազօտելու եւ որոնելու ամեն իրաց արդիւնքն եւ պատճառն, այդ զգացման առաջին նշաններն մինչ կըսկսին երեւիլ ուսուցչին է վերաբերեալ զայն զարգացընել եւ կատարելագործելն։ Անչուշտ աշակերտն երբ կը փոխադրուի գիրէն դրականութեան, աւելի կը շտնայ հետաքրքրութիւնն խմանալու այդ դերբուն սկզբնական պատմութիւնն, եւ որու գոհացումն դաստիարակին կը վերաբերի, եւ երբ ամեն ուսուցիչ արժանաւորապէս կատարէր իւր պաշտօնն, շատ աւելի եռանդ պիտի նշմարուէր, եւ առանց հրահանգի ըստ առաջնոյն հանդիսիւ պիտի կատարուէր այս սրբազան տօնն։

Անձին փորձն կը վկայէ այդ ճշմարտութեան, շատ տարիներ չկան մեր ուսանողական առաջին տարիներէն ի վեր, որու քաղցր յիշատակներուն հետ երախտագիտութեան պարտք մ'ալ ունիմք հանգուցեալ բարեյիշատակ դաստիարակի մը Կարապետ Չիլմէճեանի, որ Օրթագէօյի Ս. Թարգմանչաց վարժարանին մէջ, երկար ժամանակ տարուոյն մէջ կը խօսէր եւ կը բացատրէր մեզ Ազգային եւ կրօնական տօներու նշանակութիւնն, եւ մտքով կը փոխադրէր վանքեր եւ հեռաւոր սրբավայրեր. այդ ամենուն մէջ այնչափ մեծ նշանակութիւն մը ունէր մեզ համար Թարգմանչաց տօնն, որ խորապէս տպաւորեալ էր մեր մտքին մէջ եւ այդ տօնին իւրաքանչիւրս կը սովրէինք ի բերան հատուածներ կամ մեր տպաւորութիւնները իրենց նախնական վիճակին մէջ կ'ամփոփէինք թղթի մը վրայ. եկեղեցական թափօրով մը կառաջնորդուէինք ի վարժարան ուր կը կարդայինք մեր ուսածներն, եւ ապա կը լսէինք հոգեւոր հովիւի մը եւ աշխարհական դաստիարակի մը հոգեգրաւ խօսքերն, թէպէտեւ սակաւաթիւ ներկայից հետ, բայց գոհունակութիւն մը ունէինք, նոյն օրն կ'ըմբաղդինք երգելով եւ խաղալով Զիրմէճեան պատուելիի հսկողութեան ներքեւ, որ իւր կեանքի ամենէն քաղցր օրն կը համարէր։ Այդ տպաւորութիւնն Թարգմանչաց ամեն աշակերտ կը կրէ եւ ամենէն աւելի քաջ կը ճանչնայ զՍ. Սահակ եւ զՍ. Մեսրոպ։

Եթէ վերոգրեալ տողերու իմաստն շատ անգամ կրկնուած է, բայց առաջին անգամ է որ Թարգմանչաց հանդէսն այսչափ փառաւորութեամբ կատարելու կը հրաւիրուիմք։ Շնորհակալութեան եւ գոհունակութեան զգացումն չէ միայն որ նոյն օրը ծրագրին նման կատարելու պիտի կարողանամք, այլ ժողովրդային քաջալերութիւնն եւ ընդունելութիւնն է, կամ մէկ բառով, հանրային դրամն է որ ի գլուխ պիտի հանէ գործն։ Շատեր անշուշտ տրամադիր են ծախսել այնչափ դրամ, որչափ կը պահանջուի իրենցմէ, գեղեցիկ եւ համեստ օր մը անցնելու համար։ Հանդիսադիր երիտասարդութիւնն ամեն բան նախատեսած է, եւ իւրաքանչիւր մասնակցող իւր զգացման եւ գաղափարին համաձայն առիթ մը պիտի գտնէ. կրօնական հանդէսէ մը վերջ—փափաքելի է անտարակոյս որ լուսի ծանօթ եկեղեցականներէ մին — դաշտահանդէս մը պիտի կատարուի եւ սեղան մը պիտի պարզուի հանդիսականաց՝ այն վայելչութեամբ անչուշտ որ ունեցանք Եէնի գաբուի մէջ Ս. Սահակայ տօնին. գրականութիւնն իւր ներկայացուցիչներն պիտի ունենայ, որք պիտի խօսին, եւ նաւագնացութիւն մը այս հանդիսաւոր պարագայիւք՝ բաւական են գեղեցիկ օր մ'անցնելու ամեն ապահովութիւնը տալ այժմէն. իսկ այն սիրալիր եղբայրակցութիւնն, որ այդ միութենէն պիտի ծագի, ամենահարիւրոն է ազգիս համար, եւ ամենը կը գերազանցէ։

Այնպէս կը թուի թէ՝ կարգադիր Տեարք լաւ գիտցած են թէ քիչ մ'ալ ախտ եղած է մեզ՝ տօնի մը հանդիսի շգեղութեան համեմատ, տօնը պատուելու սկզբունքն. անտարակոյս, ամեն բան պարագայներուն պէտք է յարմարին. եթէ պահանջուէր մեզմէ Գումգաբուի Մայր վարժարանը խմբուիլ եւ պաշտաճաւոր հանդիսի մը ամեն կարգադրութիւնն հոն ըլլար, այդպիսի հրաւէր մը անպատասխան կը մնար եւ ոչ ոք կը մասնակցէր, եւ յետ այնորիկ գուցէ ոմանք Սուրբ Թարգմանչաց յիշատակն ալ այնչափ չը յարգէին այս նախատեսութիւնն ալ գոհունակութեան արժան է։

Ինչ որ ըսինք մինչեւ ցարդ, այդ ամենը մեր սեռին միայն չեն պատկաներ. իգական սեռը գրականութեան ասպարիզին վրայ փայլուն ներկայացուցիչներ ունի այժմ, որք հաւասարապէս պարտք եւ իրաւունք ունին արանց հետ։ հաւէրը նոցա եւս կը պատկանի, եւ կը յուսամք որ իրենց փափուկ նախանձախնդրութիւնն ալ առիթ պիտի տայ այդ մասնակցութեան։ Մեր հաւատքն այն է որ դպրոցի սեղանէն սկսեալ մինչեւ ամենէն բարձրագոյն սեղաններ, որոց վրայ ամեն դասակարգի մարդ հայ տառեր կը դրոշմէ թղթերու վրայ, հաւասար մասնակցութիւն նուիրելու են այս հանդիսին։ Պահանջուածն մեր անձնական զբօսանաց յատկացեալ դրամին մէկ աննշան կոտորակն է։

Բայց ամենն այսչափով չվերջանար, երբ մէկ կողմէ երիտասարդութիւնն այսպիսի գովելի նորութեան մը սկզբնաւորութիւն կուտայ, կարելի է որ օր մ'ալ դաղրի գործելէ. այն առեն յաջորդին կը մնայ չարունակութիւնն, եւ այդ յաջորդն այժմու վարժարանաց ուսանողութիւնն է, բաւական չէ բարձրագոյն հրաւ մը յարգելու եռանդով, երկու երեք արտասանութեամբ եւ երգօք, ամեն բան կատարած ըլլալու հաճոյքն ստանալ. պէտք է իւրաքանչիւր աշակերտ պատրաստուի եւ անձնանուէր եռանդ մը ունենայ իւր սրբազան եւ կրօնական աւանդութեանց, եւ այս է միակ պայմանն յարատեւութեան ազգիս եւ եկեղեցւոյն, եւ սորա փառքն կը պատկանի ուսուցիչներուն, որպէս եւ հակադարձին պատասխանատուութիւնն։

Առաջիկայ պարագայն սոյն մի քանի տարի առաջուն գրել կը ներշնչէ մեզ, իրրեւ պարտք, եւ իրրեւ արդիւնք այն զգացման որ կուտայ եկեղեցական պատմութեան հետազօտութիւնն զոր կը պարտիմք տառերու անմահ գտիչներու, որք դարերու երկար այլ լուսաւոր ժամանակ մը կը ձգէ մեզմէ, եւ այնչափ խանդով կը խառնէ մեր սրտերն, Աշտիշատու եւ Օշականի մէջ հանգչող այդ անվախճան յիշատակաց հետ։

ՀԱՅԿ

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Մուսուլ վիլայէթի մէճլիսը իտարէսի ազասընտան Հաճի Ապտուլլահ էֆ.յէ Սթապլ ամիրէ բայէսի,

Շուրաի Պահրիյէ գալէմի միմէյյիզլէրինտէն Մուսթաֆա Շիւքրի, վէ գալէմը մէզքիւր մուգապէլէճիսի Ակեահ էֆ.լերէ բիւթպէի սալիսէ,

Սուրիա վիլայէթի պանպէթի մահքէմէսի ճէպա տարիբէսի բէյսի Թէվֆիգ էֆ.յէ բիւթպէի սալիսէ,

Բուսվլի Շըմէնտրֆէր գումբասասը հիսապ մէմուրլարընտան վէ թէպաահ տէվլէթը Ալիյէտէն Տըվազ Վիչէն էֆ.յէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուրբրմըշ տըր։

Շէյխ Եուսուֆ վէ շէյխ Հաֆրզ խաթթսամ էֆէնտիլերէ Յիւնճիւ, վէ Շէնթուրի էֆ.յէ կիւնճիւ, վէ էճզաճը Մ. Պաթմանա Յիւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պուրբրմըշ տըր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԿԱԶ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլան

Տէրսաատէթ կազ շիրքէթի իչիւն ըմթամզօլան մուխթէլիֆ մահալլէրինտէ ապանէ պուլմագ իւզրէ պայր մէմուրլարա լիսկում օլարաքտան, թարիպ օլանլարըն՝ հէր կիւն ալափր. սաաթ իքիսէն մէ գատար շիրքէթը մէզքիւրէնին Գալաթասա Պէրէքէթ խանընտա քէսին մէրքէզ իսարէխանէսինէ մուրաճաաթ իթմէմէրի, վէ պու մէմուրլարըն իւճրէթի՝ պուլաճագլարը ապանը մանլարը եէքիւնու իզէրինէ պիր գումիսիօն օլաճաղը իլան օլընը։

8—6

(34)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՓԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Մարտիրոս աղա խելակորոյս՝ շարժում մը կընէ, և այս շարժումը զինքը կարթնցնէ. ո՜հ, երազ է եղեր տեսածս, կըսէ, բայց այդ երազին զուարթացուցիչ և յետոյ սարսափելի կերպիւ վրդովիչ յատկութեանցը վրայ խորհելու ժամանակ չէ կրցած ունենալ... յիրաւի ձայն մը կայ որ զինքը կը գոչէ։

Մօրը ձայնն է այն... աղերսալի և յուսահատական ձայն մը...

—Մարտիրոս, Մարտիրոս հասիր, կը մեռցնեն կոր զիս, կաղաղակէ խեղճ կինը։

Մարտիրոս աղա ցնորածի պէս անկողնէն դուրս կը ցատկէ, կը վազէ սենեակին դուռը բանալու, և իւր մօրը օգնութեան հասնելու։

Բայց դուռը կընդդիմանայ չբացուիր։

Դրսի կողմէն կղպուած էր այն։

Մարտիրոս աղայի մի քանի ոտքի հարուածները կը բաւէն, արդէն քիչ մը խարխլցած դուռը խորտակելով դեռին փռելու. և վայրկեան մը վերջը՝ խելակորոյս որդին իւր մօրը անկողնոյն քովն է։

Կը հեծկլտայ խեղճ կինը. «կապերս քակէ Մարտիրոս, բայց մի վախնար, բան մը չունիմ, սա ճրագը վառէ, մութ է չես տեսներ», կըսէ։

Անմիջապէս լոյսը կը վառուի և Մարտիրոս աղա այն ատեն կը տեսնէ որ իւր մայրը անկողնոյն մէջ կապուած կաչկանդուած է։

Այդ կապերուն քակուիլն ալ մի քանի վայրկեանի գործ կըլլայ։

—Մի վախնար, սիրելի Մարտիրոս, մի վախնար, ես բան մը չունիմ։

—Ինձ ալ այդ պէտք է միայն, քիչ մը ջուր տամ, հարկաւ վախցած ես։

—Չէ, ես չվախցայ բայց... Մարտիրոս... բեղնաս վրայ չերթար կոր ըսելու։

—Ըսէ ի՞նչ կայ, ի՞նչ եղաւ, ինչո՞ւ համար այդչափ չփոթած ես... ըսէ կաղաչեմ։

—Ստակնե՛ր Մարտիրոս... ստակնե՛ր... բայց մի յուսահատիր...

—Ի՞նչ եղաւ ստակներուն, կորա՞ն, այո՛, կը հասկնամ, գողեր եկան...

—Այո՛, Մարտիրոսս, երեք հատ հուժկու մարդիկ, որոնք երեսնին դիմակ անցուցած էին... մէկը սրտիս վրայ նստաւ... յետոյ բերանս լաթ դրին՝ որպէս զի չկարենամ պոռալ, և ձեռներս ու ոտքերս կապելնէն ետեւ դարանները և մնուկը տակն ու վրայ ընել սկսան... վերջը... վերջը անկողինս, գլխուս բարձը տակն ու վրայ կ'ընէին և...

—Եւ 15000 ղրշի տոպրակը բարձիդ տակը գտնելով առին, այնպէս չէ՞։

—Այո՛, Մարտիրոսս. ալ ամեն յոյսերնիս կորաւ, աղաղակեց խեղճ կինը՝ երկու ձեռներով երեսները գոցելով և դառնապէս լալ սկսելով։

Մարտիրոս աղա ալ պիտի լար, բայց աչքերը ցամքեր էին։

Գլխէն վար նախ պաղ քրտինք մ'իջաւ. այնուհետեւ վրան այնպիսի տաքութիւն մ'եկաւ, որ գլուխը ճաթելէն առաջ կարծես թէ պիտի այրէր և մոխիր դառնար. այն միջոցին աչխարհ իւր գլխուն կը փլէր։

Ամեն բան, ամեն յոյս բոլորովին լմնցեր էին, ճիշդ այն վայրկենին՝ յորում նախկինէն խիստ շատ աւելի փառաւոր ապագայ մը կ'երեւակայուէր։

Խեղճ մարդը, ալ ոտքի վրայ կենալու կարողութիւն չունենալով, մօրը անկողնոյն մէկ կողմը փռուեցաւ ինկաւ, և սիրտը այնչափ ուժգին կ'ելնէր կ'իջնէր որ, իւր որդւոյն օգնութեան կարօտ տիկին Թադուհին պարտաւորուած էր անոր օգնելու ճար մը գտնել։

Ո՞ւր մնացին այն փառաւոր երազները. ո՞ւր գացին այն փառաւոր գործարանը, հարիւրներով բարի գործաւորները, անձրեւի պէս տեղացող ոսկիները, չքեղ ապարանը, ծանրագին կարասիները, Գաղղիական մեծագիր հայելիները, Պարսկական գորգերը, սպասաւորները, սպասուհիները, խոհարարները, ձիերը և կառքերը. Պետրոս աղան, Հայր Ռափիկը, նա մանաւանդ առաջուընէ իսկ աւելի Մարտիրոս աղայի սրտին տիրող չքնաղ Իսկուհին, այն՝ պալատներու զարդ ըլլալիք գեղեցկուհին։

Ամենքն ալ երազ էին, երազին հետ միատեղ կորան, և անոր յաջորդեց նախկինէն աւելի սարսափելի աղքատութիւնը, իւր ամեն իրական և յուսահատեցուցիչ երեւոյթներովը... իւր ինքնասպանութեան հրապոյրով։

Աւա՜ղ, ալ վերջին ապաւէնն, տունն և անոր արժէքն եղող 15,000 ղրուշն ալ կորած էր, գոնէ առանց 2600 ղրշ. պարքն ալ վճարուած ըլլալու։

Հետեւեալ օրը, հացագործն եւս նորէն անողորմ դէմք մը պիտի առնուր։

Վանզի տակաւ կը չիջանի այն ուռանդն, որ առիթ կուտար անցեալին մէջ Հայ ուսուցիչներու իրենց աշակերտաց սովրեցնելու համար այն դէպքերն եւ իրողութիւնները, որք կախում ունին իւր տակաւին ազատ գաղափարներէն։ Արդարեւ անկարելի է ուսանողին անտեղեակ բաներու կամ իւր մտքին դեռ ոչ հասուն վիճակին մէջ հետազօտելու եւ որոնելու ամեն իրաց արդիւնքն եւ պատճառն, այդ զգացման առաջին նշաններն մինչ կըսկսին երեւիլ ուսուցչին է վերաբերեալ զայն զարգացընել եւ կատարելագործելն։ Անչուշտ աշակերտն երբ կը փոխադրուի գիրէն դրականութեան, աւելի կը շտնայ հետաքրքրութիւնն խմանալու այդ դերբուն սկզբնական պատմութիւնն, եւ որու գոհացումն դաստիարակին կը վերաբերի, եւ երբ ամեն ուսուցիչ արժանաւորապէս կատարէր իւր պաշտօնն, շատ աւելի եռանդ պիտի նշմարուէր, եւ առանց հրահանգի ըստ առաջնոյն հանդիսիւ պիտի կատարուէր այս սրբազան տօնն։

Անձին փորձն կը վկայէ այդ ճշմարտութեան, շատ տարիներ չկան մեր ուսանողական առաջին տարիներէն ի վեր, որու քաղցր յիշատակներուն հետ երախտագիտութեան պարտք մ'ալ ունիմք հանգուցեալ բարեյիշատակ դաստիարակի մը Կարապետ Չիլմէճեանի, որ Օրթագէօյի Ս. Թարգմանչաց վարժարանին մէջ, երկար ժամանակ տարուոյն մէջ կը խօսէր եւ կը բացատրէր մեզ Ազգային եւ կրօնական տօներու նշանակութիւնն, եւ մտքով կը փոխադրէր վանքեր եւ հեռաւոր սրբավայրեր. այդ ամենուն մէջ այնչափ մեծ նշանակութիւն մը ունէր մեզ համար Թարգմանչաց տօնն, որ խորապէս տպաւորեալ էր մեր մտքին մէջ եւ այդ տօնին իւրաքանչիւրս կը սովրէինք ի բերան հատուածներ կամ մեր տպաւորութիւնները իրենց նախնական վիճակին մէջ կ'ամփոփէինք թղթի մը վրայ. եկեղեցական թափօրով մը կառաջնորդուէինք ի վարժարան ուր կը կարդայինք մեր ուսածներն, եւ ապա կը լսէինք հոգեւոր հովիւի մը եւ աշխարհական դաստիարակի մը հոգեգրաւ խօսքերն, թէպէտեւ սակաւաթիւ ներկայից հետ, բայց գոհունակութիւն մը ունէինք, նոյն օրն կ'ըմբաղդինք երգելով եւ խաղալով Զիրմէճեան պատուելիի հսկողութեան ներքեւ, որ իւր կեանքի ամենէն քաղցր օրն կը համարէր։ Այդ տպաւորութիւնն Թարգմանչաց ամեն աշակերտ կը կրէ եւ ամենէն աւելի քաջ կը ճանչնայ զՍ. Սահակ եւ զՍ. Մեսրոպ։

Եթէ վերոգրեալ տողերու իմաստն շատ անգամ կրկնուած է, բայց առաջին անգամ է որ Թարգմանչաց հանդէսն այսչափ փառաւորութեամբ կատարելու կը հրաւիրուիմք։ Շնորհակալութեան եւ գոհունակութեան զգացումն չէ միայն որ նոյն օրը ծրագրին նման կատարելու պիտի կարողանամք, այլ ժողովրդային քաջալերութիւնն եւ ընդունելութիւնն է, կամ մէկ բառով, հանրային դրամն է որ ի գլուխ պիտի հանէ գործն։ Շատեր անշուշտ տրամադիր են ծախսել այնչափ դրամ, որչափ կը պահանջուի իրենցմէ, գեղեցիկ եւ համեստ օր մը անցնելու համար։ հանդիսադիր երիտասարդութիւնն ամեն բան նախատեսած է, եւ իւրաքանչիւր մասնակցող իւր զգացման եւ գաղափարին համաձայն առիթ մը պիտի գտնէ. կրօնական հանդէսէ մը վերջ—փափաքելի է անտարակոյս որ լուսի ծանօթ եկեղեցականներէ մին — դաշտահանդէս մը պիտի կատարուի եւ սեղան մը պիտի պարզուի հանդիսականաց՝ այն վայելչութեամբ անչուշտ որ ունեցանք Եէնի գաբուի մէջ Ս. Սահակայ տօնին. գրականութիւնն իւր ներկայացուցիչներն պիտի ունենայ, որք պիտի խօսին, եւ նաւագնացութիւն մը այս հանդիսաւոր պարագայիւք՝ բաւական են գեղեցիկ օր մ'անցնելու ամեն ապահովութիւնը տալ այժմէն. իսկ այն սիրալիր եղբայրակցութիւնն, որ այդ միութենէն պիտի ծագի, ամենահարիւրոն է ազգիս համար, եւ ամենը կը գերազանցէ։

Այնպէս կը թուի թէ՝ կարգադիր Տեարք լաւ գիտցած են թէ քիչ մ'ալ ախտ եղած է մեզ՝ տօնի մը հանդիսի շգեղութեան համեմատ, տօնը պատուելու սկզբունքն. անտարակոյս, ամեն բան պարագայներուն պէտք է յարմարին. եթէ պահանջուէր մեզմէ Գումգաբուի Մայր վարժարանը խմբուիլ եւ պաշտաճաւոր հանդիսի մը ամեն կարգադրութիւնն հոն ըլլար, այդպիսի հրաւէր մը անպատասխան կը մնար եւ ոչ ոք կը մասնակցէր, եւ յետ այնորիկ գուցէ ոմանք Սուրբ Թարգմանչաց յիշատակն ալ այնչափ չը յարգէին այս նախատեսութիւնն ալ գոհունակութեան արժան է։

Ինչ որ ըսինք մինչեւ ցարդ, այդ ամենը մեր սեռին միայն չեն պատկաներ. իգական սեռը գրականութեան ասպարիզին վրայ փայլուն ներկայացուցիչներ ունի այժմ, որք հաւասարապէս պարտք եւ իրաւունք ունին արանց հետ։ հաւէրը նոցա եւս կը պատկանի, եւ կը յուսամք որ իրենց փափուկ նախանձախնդրութիւնն ալ առիթ պիտի տայ այդ մասնակցութեան։ Մեր հաւատքն այն է որ դպրոցի սեղանէն սկսեալ մինչեւ ամենէն բարձրագոյն սեղաններ, որոց վրայ ամեն դասակարգի մարդ հայ տառեր կը դրոշմէ թղթերու վրայ, հաւասար մասնակցութիւն նուիրելու են այս հանդիսին։ Պահանջուածն մեր անձնական զբօսանաց յատկացեալ դրամին մէկ աննշան կոտորակն է։

Բայց ամենն այսչափով չվերջանար, երբ մէկ կողմէ երիտասարդութիւնն այսպիսի գովելի նորութեան մը սկզբնաւորութիւն կուտայ, կարելի է որ օր մ'ալ դաղրի գործելէ. այն առեն յաջորդին կը մնայ չարունակութիւնն, եւ այդ յաջորդն այժմու վարժարանաց ուսանողութիւնն է, բաւական չէ բարձրագոյն հրաւ մը յարգելու եռանդով, երկու երեք արտասանութեամբ եւ երգօք, ամեն բան կատարած ըլլալու հաճոյքն ստանալ. պէտք է իւրաքանչիւր աշակերտ պատրաստուի եւ անձնանուէր եռանդ մը ունենայ իւր սրբազան եւ կրօնական աւանդութեանց, եւ այս է միակ պայմանն յարատեւութեան ազգիս եւ եկեղեցւոյն, եւ սորա փառքն կը պատկանի ուսուցիչներուն, որպէս եւ հակադարձին պատասխանատուութիւնն։

Առաջիկայ պարագայն սոյն մի քանի տարի առաջուն գրել կը ներշնչէ մեզ, իրրեւ պարտք, եւ իրրեւ արդիւնք այն զգացման որ կուտայ եկեղեցական պատմութեան հետազօտութիւնն զոր կը պարտիմք տառերու անմահ գտիչներու, որք դարերու երկար այլ լուսաւոր ժամանակ մը կը ձգէ մեզմէ, եւ այնչափ խանդով կը խառնէ մեր սրտերն, Աշտիշատու եւ Օշականի մէջ հանգչող այդ անվախճան յիշատակաց հետ։

ՀԱՅԿ

Է.

ԱՀՌԵԼԻ ԴԱՐԱՆ ՄԸ

Գողութեան դէպքին հետեւեալ օրը, Մարտիրոս աղա Գամնտօի դրամատունը ներկայած էր և Պետրոս Դարբինեանի 300 ֆրանքնոց փոխանակագիրը գանձելով, նախ և առաջ Կիրակոս հացագործին հաշիւը ամբողջովին վճարեր էր, և միւսներուն պահանջքներն մինչեւ յետին բան վճարելու համար տունը մնացեալ կարասիքն ալ ծախելու պարտաւորուած էր, որով մայր և որդի, ինչպէս առանց տան՝ նոյնպէս և առանց անկողնի մնացած էին։

Հացագործ Կիրակոս, Հայ Ռափիկէն առած պատուէրին համեմատ չկրցաւ ըսել Մարտիրոս աղայի թէ, արդէն իւր ունեցած ամբողջ պահանջքը Հայր Ռափիկէն ընդունած էր և իրմէ ամենեւին առնելիքը մընացած չէր։

Ի պատիւ Ակնցւոյն բարոյականին պէտք է ըսել որ հետեւեալ օրը Հայր Ռափիկ տունը երթալով, եղելութիւնը իրեն իմացուց, և անկէ ընդունած երկու հարիւր քսան ղրուշը ամբողջովին իրեն վերադարձուց։

Հայր Ռափիկ նոյն գիշեր քուն չքնացաւ. Մարտիրոս աղայի տանը ծախուիլը և ամբողջ ստակին գողցուած ըլլալը հացագործէն իմացած էր միայն։

Ուստի միւս առաւօտուն կանուխ Շէհրի փողոցին ճամբան ձեռք առաւ. բայց խեղճ ծերունին զուր տեղը իւր տկարութեան չնայելով կանուխէն փողոց ինկած էր, և իւր բարեկամաց օգնութեան կը վազէր։

Մարտիրոս աղ

—Գրպրրս առասրնտա Սիմոյօ նամ մ.վգ խտ օրման իշլնտ հարիգ զու. հուր խարէբ. 20,000 առէտ մէյ. վէսիգ աղաճ իլէ 500 առէտ վէյ ժուն վէ քէշի պուլնու զու աղաճարը եան մրշ տրր։

Գու սէնէ Գրպրրստա 4 միլեան ըմ թամալով քիլէսի արրա, վէ 2½ միլեան Սիամգոյ քիլէսի պուղտայ վէ 100 000 գանթար քէշի պուլնուզը հասրյ օյաճաղր թամամին օլընրյօր։ Ճէգերէի մէգիւրեամ պու տերեճէ չօգ մահտալ օլմասընրն էմսալի եօգ իմիշ։

—Իրան Շահր՝ Բուսիա խարիճիլէ նազրրը Մ. տը կէրեսէ միւեվկէրլի պիր գուլթուր իլե զայէթ իլի իճաթ. քեարանէ պիր մէքթուպ կեօնտերմիշ տիր։

—Կէյէն հաֆթա Իսքենտերիյեամ 2 էվրօբաը՝ գրրճա տիւվէլը իմ միշէր տիր։ Էսնամ միւտարեպեամ պիրի պօղազընտան վէ տիկերի էլինտէն օլորգճա աղրը պիր սուրթամ եարանամիշլար վէ սանրա տա էլ էլէ բարտան իտերէք էօրիւշիւպ պարրշ մշյար տրր։

Գու տա մէտէնիյէթ տիր, տեյլի մի... (Մբբր)

—Մէշհուր Մարէշալ Մոլթքէնին՝ չիթիլիկնտ ադրրճա խասթա եամ. մագտա օլորրը Պէրլինտէն եազրը. յոր։

— 4 սէնէ մուգատտէմ Բէժի իտարէսի սիկարճբլարընտան Բաֆիրի գամլ իտուպ ֆիրար իտէն խասաբէօյտ Զրգսարն սահալէսի սաքինէլրինտէն տէմիրճի Տիպրան՝ էվվէլքի կէճէ մահալը մէգիւրտ կիղլենմիշ օլորրը պիր խանէտ բուլուրէր թարաքընտան տէրատսի օլընմրշ տրր։

—Թօրիանէտ Գարապաշ մահալէսինտ վագը տիւքքանընը 400 լիրայա սիկուրթայա գօյուպ գասէն եազմագ իւզրէ իքէն տէրտէսթ խիլմիշ օլան պաղալ Վասիլ իլէ չրրաղր Զաֆիրի՝ տիւն մահքէմէի ճնայէթտէ 3էր սէնէ քիւրէք ճէգասրնա մահֆիւմ օյմուչար տրր։

—Մրսրր Ֆրանսրզ գենսօլօսլրընա Մ. Լբտանս նամ զաթ թայն օլընրպ, մէմուրիյէթի ճանիպը պապը Ալիսէն թասիգ պուլրրմրշ տրր։

ՄԻԻՀԻՄՄ ՆՕԳԹԱ

Էօմիր սիկուրթասընրն գավիտի՝ էյէվմ ագրպէթէնիշ քէսանրն էքսիրսի թարաքընտան անչշրմրշ պիր քէֆիյէթ օլուպ, չիմտի մէյտանտա սիկուրթա գումրանեասընը ինթիրապ իթմէք մէսպէյէսի գալմրշ տրր։ Գու պապտէ օգույանպրրմրզա պիր էյի նասիհաթ վէրմիշ օյնագ իչուն, տարմա էն մունթազամ եանի էն վիյատէ թէէմինաթ վէրէն գումրանեանրն թէրճիհ օլունտասընը թավսկէ իտերիզ։ Թէէմինաթը մէգիբէրէ՝ գումրանեանրն սէրմայէսի, իհթիյաթ ագչէսի, հիսէ սէնէտլերինին գըյմէթի, սէնդկի թէմէթիսի, եարտրը իլերին մրգտարը. վէ էչկասրլ պիր գումրանեանրն էյի հալտէ պուլնտրլընը իրամ իտուն հէր նէվի տէլամլ տիր։ Իմամ ԱՆԴՐԷ նամ սիկուրթա գումրանեասը՝ պալէատէ թասատա օլունան մէգիյաթը քեամիլէն համլ օլտուրնտան, պիթթամ սահրլէրինէ բիճհանը վար տրր։

Գունտան մատտա ԱՆԴՐԷ գումրանեասը՝ պէօյիճէգը պիր թէմէթթիւ հասրլ իթմէքտէ օլտուրնտան, մէգթիւբ թէմէթթիւյէ եա հիսէտտար վէ եախօտ սիկուրթալը սրճթարրյա չէրիք օլապիլմէք՝ պէօյիւք պիր իգպալ սայրլրը։

Էօմիւր սիկուրթասընա եաղլմագ՝ պիր ագրպէթէնտիրլիք օլտուրնտան, իչէ պիր էյիճէ ակեաճ օլտուգտան սոնրա եազրլմալը, վէ պէքլէնիլէն իսթիֆատէյի էլտէ իթմէք իչուն գումրանեասը էյիճէ ինթիրապ էյլէմէյի տրր։

ՍԱՐՊԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 յուլիս

Ռնկիլ. էսկասը Ինկ. Լիր.	098 9/16
Ոսմ. էսկասը աշբլաը	16-3/8
» » գաբանտը	16 5/16
» » Սէրի Ա	28-1/2
» » » Գ	18.5/8
» » » Ս	16-1/8
Օթման 1871	91-1/2
Օսմանլը Պանգասը	10-1/4
Բուսիա իսթիգրազը	100-1/4
Մը ըբ սուլ. մութթահրատ	80-1/8
» իմթիյազը	103-3/4
Տանոա Սանխէ Մըսըր	84-
Թոլլա իսթիգրազը	102-1/4
Մանաֆթ. էսկասը 1877	-
Գամպիս Բարիգ 3 այ վատէ	25-37-40

—

Բարիգ 4 յուլիս

Ֆրանս. էսկ. 3 % ֆր.	84-05
» » 4½ %	104-62½
Սէնէ Օսմ. էսկասը աշբլաը	16-50
» » գաբանտը	16-50
Մէյդոֆէլ	
Սէրի Գ.	16-05
» Ս.	16-05
Բուսիլի լբմէնտրֆէրի	61-75
Օսմանլը Բէժիսի էսկասը	-
» Պանգասը	522 50
Գրէտի Լիսնէ	670-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1510-
Գոնթուար մ'էսգոնթ	101 25
Միւվէյիշ ագսիոնը	2542-50
Բուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսկասը	96-95
Մըսըր Ֆոնտ. մութթահրատ	454 37¼
Եունան 5 % 1879	474-37½
Գամպիս 3 այ վատէ	25-17

—

Վիէննա 4 յուլիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	119-30
Բուսիլի լբմէնտրֆէրի	32-10

—

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ուս. տիւն ագչ. գաբ.	17-37
» » » էն եիւքսէք	17-38
» » » էն ազաղը	17-34
Գու սապակ աշբլաը	17-33
Իսթիգրազը տարիլի տիւն գաբ.	45-08
» » » էն եիւքսէք	45-18
» » » էն ազաղը	45-03
» » » աշբլաը	45-
Մըսըր մուքթահրատ գաբ.	-
Գու սապակ աշբլաը	-
Սէռի Ա.	28-30
» Գ.	16-30
» Գ.	17-33
Բուսիլի լբմէնտրֆէրի	81-50
Ագչէ ֆախզի	7-
Բէրօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	10-

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԱԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	9-13
Սթամպոլ պանգասը	7-13
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-24
Թրամվայ	4-37½

ԱԳՋԷԼԼԵՐԻՆ ՖՈՒԾԱՔԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ Բրշ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-26
Մէթալիք »	102-
Պէշլիք »	104-
Ալթըըրգ »	104-
Ինկիլիզ լիրասը	110-16
Ֆրանսզ ալթունը	87-38
Բօլ	80-10
Գրէմկից ալթունը	51-08
Գարպոն գայմէսի	08-88

ԹԱՍԻՈՅԷ ԲԵԱՂԸՏՐ

20) լիբ քեաղրա	-
50) » »	09 50
(00) » »	-
500) » »	-
1000) » »	09 30
(C000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 40)

Օմուզ պէշտէն էլլի պէն քիլօյա գատար միւպայասաը միւնագասայա գօնուլան Թրիէսթէ թօրպա շէքէրինին պէհէր բիլօսը իւշ ղրուշ օմուզ պէշ բարաա թալիպի էօհտեսինտէ օլուպ, իշպու հաղիրանը բուսիրին երրսի իքինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գամթիսի վէրիլէճէկկնտէն, վէ երրսի տէօրտիւնճի ճուսմա էրթէսի կիւնիւ տարի երւզտէ պէշ թէնզիլի գասպուլ իտիլէճէկկնտէն, իմասընա թալիպ օյանարրը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

20 հազիրան 1889 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 41)

Նասլիճ ֆրրգ ասընտա պուլրան սունուֆը միւխմէլիֆէ ասաքիրը Շահանէ վէ հայվանարը միրիյէ ի տարէլէրի իչիւն մահալինճէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան տագիգ, էթ, բիբինճ, բուղէնը սատէ, թուզ, սօղան, բուղէնը գէյթ, սապուն, հարապ, չէքէր, կագ, գուրու ֆասուլէա, ըսբարմաչէթ, շար, սաման, քէօմիւր վէ օթրն իմասընա պուրահա թալիպ օյանարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամը Ուսուսիյէ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

21 հազիրան 1889 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 42)

Գէչինճի օյտուի հիմայուն մէրքեզինտ թէսլիմ օյունմագ չարթը վէ չէբաիթը սարէսի իլէ միւպայասա օլունճագ եէմմիշ սէքիզ սանթիմէթրօ արզինտա եիւզ էլլի պէն եարտա սէքիզ լիպարլրգ ամէրիգան պէզինին պէհէր եարտասը ալմմրշ սէքիզ բարաա թալիպի էօհտեսինտէ օյուպ, հաղիրանն երրսի սէքզինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օյունճաղընտան, իմասընա թալիպ օյանարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

22 հազիրան 1889 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 43)

Մէլպուսասթը ասքէրիյէ իչիւն նիզամիյէ էլպիսէ անպարինա միւթաթրզ նիւմունէլէրինէ թէվֆիգէն միւպայասա օյունճագ իչ եիւզ պէն մէթրօ լաճիվէրտ ինկիլիթերրա նէֆէր չուհասը իլէ իչ եիւզ պէն մէթրօ պօզ ըէնկի ինկիլիթերրա ապարընն իմասընա թալիպ օյան թիւճճարընն թէմուզը պէչինճի կիւնինէ գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամ տարէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

22 հազիրան 1889 3—1

Գօչա Ասպալը Թահիր գաթթանը

Եվրէնեան Գրիգոր վէլէտր Թաչատուրա օյան տուլունը մահֆիւմէսի. նին թէսվիրէսի իչիւն Գանթարը լարտա Սարբ Թիմուր մահալէսինտէ Մէտրէսէ սօղաղընտա մալիւմ էլ հուտուտ ալմթամին ամիգ 400 վէ ճէտիտ 303 արշընն մրզ տարը պաղչէ վէ պիր դուլու վէ միշթէ միլմիը սարէսի հավի 1 նումէրօ իլէ մուրագամ միւթէարրրի օլտուղը պիր պապ ախրը՝ թարիխը ի. լանտէն իմիպարէն 15 կիւն սոնրա մէվգրի միւզայէտյէ գօնուլաճաղընտան, իշիթրա թալիպ օյանարրն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսմէյէնէրին մահքէմէի Թիճարէթ Իճրա տարէսինէ միւրաճաաթ էլլէմէլերի իլան օլունը։

24 հազիրան 305

Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթինէն կէլէն իլան.

Իզմիտ շրմէնտրֆէր սթասիոնընտա տէրանպար պուլրան տէմիր չուպուզ վէ տէմիր գանճա վէ սարէ՝ մէվգրի միւզայէտյէ վաղ օլընճաաղընտան, իշպու միւզայէտյէ տա խիլ օլմագ վէ էշեաի մէզգիւրէնին նիւմունէլերինի կէօրմէք իսթէյէնլերին՝ հազիրանը բուսինին 26նը բաղար երթէսի կիւնիւ Նաֆիա Նէզարէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլընը։

22 հազիրան 305 3—1

	Էշլա Նստրյուը	Շէհրէ
Ֆաթիհէտ Թիւրպէի շէրիֆ ճիվարընտա պիր պապ տիւքքեան	19	250
Գու տախի	13	125
« «	15	125
« «	18	120

Պալատէ մէվգի վէ նօմէրօլարը. յլա իճարը չէհրիլերի կէօսթերիլէն 4 պապ տէքաբինին 305 սէնէսի շէհրը թէմուղը իսպիտասընտան իթիպարէն 1 վէ իճապընա կէօրէ 2 սէնելիկի իճար վէ իհալէ գրլընճաաղընտան, մէգթիւբ տէքեաբինին պէտէլը սապզը շէհրիլերինէ զամմ իլէ թալիպ պուլրանարրն իչպու շէհրը հաղիրանը 20նճի սալը կիւնինէտն իմիպարէն շէհրը մէգթիւբրն 29ունճը բէնչչէնպիհ կիւնինէ տէկին էվզաֆը հիմայուն խաղինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ուսուսիյէ տարէսինէ կէլմէյէրի խուսուսը իլան օլունը։ 5—4

19 հազիրան 305

Մագրի գարիյէսինին աթիգ վաբօր իսքէլէսի ճատտէսինտէ օյուպ, տէֆթէրտար Հաճի Սաատուլլահ էֆէնտի վագֆընտան Համտի բաշատան մահկիլ օյան պէրմուճիպը խարիթա 3 գրթատա 12,403 զրբա խարպպ պօսմ ան մահալինին լիրա Օսմանի 100 ղրշ. հիսապլը 70,000 ղրշ. պէտէլը մուաճճէլէ իլէ թալիպ իւզերինտէ պուլրնարընճան, պէտելը մէգթիւբէն չիրատէլէ թալիպ օյանարրն թարիխը իլանտէն իմիպարէն 31 կիւնէ գատար 100տէ 10 նիսպէթինտ թէէմին ադչէսինի միւսամահարպէն էվզաֆը հիմայուն նէզարէթը ճէլիլէսի մուհասէպէի ուսուսիյէ իտարէսիյէ գօրտօն էվզաֆ մուհասէպէճիլիկնէ վէ մահալինճէ մէճլիսը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի վէ միւտտէթը մէգթիւբ միւրուրընտէն սոնրա թալիպ զուհուր իտէր իսէ, պէտելը մէգթիւբ իւզերինէ 100տէ 5 զամմ իլէ գապուլ օյընճաաղը իլան օլունուր։

19 հազիրան 305 5—4

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1889 Ալաֆր. Ցունիս 16տան իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		2 Էշլա վէ ճօլճու	4 ճօլճու	6 Էշլա վէ ճօլճու	8 Էշլա վէ ճօլճու	10 ճօլճու	12 ճօլճու		Գիւրիւքը Գիւրիւ Գիւրիւ
ՔԷՕՐԻԻՏԷՆ		1 10	2 30	8	8 40	10 30	11 30		
Հայտար բաշատան		1 50	3 05	8 40	9 15	11 10	12 05		
Գը ԸԼ Թօփրաք	միւվ.	1 55	3 10	8 45	9 20	11 15	12 10		2 625
	ազի.	1 57	3 12	8 47	9 21	11 17	12 12		
Ֆ ե. քեօշէսի	միւվ.	2	3 15	8 50	9 24	11 20	12 15		3 210
	ազի.	2 02	3 17	8 52	9 26	11 22	12 17		
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	2 06	3 21	8 56	9 30	11 26	12 21		5 15
	ազի.	2 08	3 23	8 58	9 32	11 28	12 23		
Էրէն Քէյ	միւվ.	2 10	3 25	9	9 34	11 30	12 25		6 —
	ազի.	2 12	3 27	9 02	9 36	11 35	12 30		
Պօսթանճը	միւվ.	2 18	3 33	9 08	9 42	11 41	12 36		9 —
	ազի.	2 20	3 35	9 10	9 44	11 43	12 38		
Մալթէբէ	միւվ.	2 30	3 45	9 20	9 54	11 53	12 48		14 —
	ազի.	2 32	3 47	9 22	9 57	11 55	12 50		
Գարթալ	միւվ.	2 45	4	9 35	10 10	12 08	1 03		20 50
	ազի.	2 48	4 02	9 38	10 12	12 10	1 05		
Բէնտիք	միւվ.	2 56	4 10	9 46	10 20	12 18	1 13		24 50
	ազի.	3 03		9 53					
Թուզլա	միւվ.	3 23		10 13					34 75
	ազի.	3 28		10 18					
Կէյպիզէ	միւվ.	3 47		10 37					44 25
	ազի.	3 50		10 40					
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.	4 12		11 02					55 25
	ազի.	4 14		11 04					
Թավշանճըլ	միւվ.	4 22		11 12					59 25
	ազի.	4 24		11 14					
Հէրէքէ	միւվ.	4 33		11 23					63 75
	ազի.	4 35		11 25					
Եարըմճա	միւվ.	4 55		11 45					73 50
	ազի.	4 57		11 47					
Թիւթ. Զէֆթիկ	միւվ.	5 09		11 59					79 75
	ազի.	5 11		12 01					
ԻԶՄԻՏԷՆ	միւվ	5 33		12 23					91 —

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ / ՍԹԱՍԻՕՆ		1 ճօլճու	3 ճօլճու	5 Էշլա վէ ճօլճու	7 ճօլճու	9 Էշլա վէ ճօլճու	11 Էշլա վէ ճօլճու		Գիւրիւքը Գիւրիւ Գիւրիւ
ԻԶՄԻՏՏԷՆ				12 04		6 57			
Թիւթ. Զէֆթիկ	միւվ.			12 26		7 17			11 25
	ազի.			12 28		7 19			
Եարըմճա	միւվ.			12 40		7 30			17 50
	ազի.			12 42		7 32			
Հէրէքէ	միւվ.			1 02		7 50			27 25
	ազի.			1 04		7 52			
Թավշանճըլ	միւվ.			1 13		8 01			31 75
	ազի.			1 15		8 03			
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.			1 23		8 11			35 75
	ազի.			1 25		8 13			
Կէյպիզէ	միւվ.			1 47		8 35			46 75
	ազի.			1 49		8 40			
Թուզլա	միւվ.			2 08		8 58			56 25
	ազի.			2 13		9 03			
Բէնտիք	միւվ.			2 33		9 22			66 50
	ազի.	11 30	12 35	2 39	7 25	9 28	10 43		
Գարթալ	միւվ.	11 38	12 43	2 47	7 33	9 36	10 51		70 50
	ազի.	11 40	12 45	2 51	7 35	9 41	10 55		
Մալթէբէ	միւվ.	11 53	12 58	3 04	7 48	9 53	11 08		77 —
	ազի.	11 55	1	3 08	7 50	9 55	11 12		
Պօսթանճը	միւվ.	12 05	1 10	3 18	8	10 18	11 22		82 —
	ազի.	12 07	1 12	3 20	8 02	10 23	11 23		
Էրէն Քէյ	միւվ.	12 13	1 18	3 26	8 08	10 29	11 29		85 —
	ազի.	12 18	1 23	3 31	8 10	10 31	11 31		
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	12 20	1 25	3 33	8 12	10 33	11 33		85 850
	ազի.	12 22	1 27	3 35	8 14	10 35	11 35		
Ֆէնէր քեօշէսի	միւվ.	12 26	1 31	3 39	8 18	10 39	11 39		87 790
	ազի.	12 28	1 33	3 41	8 20	10 41	11 41		
Գըզըլ Թօփրաք	միւվ.	12 31	1 36	3 44	8 23	10 44	11 44		88 372
	ազի.	12 33	1 38	3 46	8 25	10 46	11 46		
Հայտար Բաշա	միւվ.	12 38	1 43	3 51	8 30	10 51	11 51		91 —
» » վաբոր	ազի.	1 15	2 15	4 25	9	11 25	12 30		

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂԶԻՍԻՆԻ ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱԱ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

ՀԱՐԷԹԷ		Գալիս 14	16	18	20	ՀԱՐԷԹԷ		Գալիս 15	17	19	21
Քէօբրիւտէն	ազի.	1 10	8	8 35		Ֆէնէր Պաղչէ	ազի.	3 15	9 15	10 29	11 10
Հայտար-Բաշա	ազի.	2	8 50	9 15		Ֆէնէր քեօշէսի	միւվ.	3 23	9 23	10 37	11 18
Գըզըլ Թօփրրաք	միւվ.	2 05	8 55	9 20			ազի.	3 25		10 41	11 51
	ազի.	2 07	8 57	9 21		Գըզըլ-Թօփրրաք	միւվ.	3 28		10 44	11 54
Ֆէնէր քեօշէսի	միւվ.	2 10	9	9 24			ազի.	3 30		10 46	11 56
	ազի.	2 12	9 02	9 26	10 56	Հայտար-Բաշա	միւվ.	3 35		10 51	12 01
Ֆէնէր Պաղչէ	միւվ.	2 20	9 10	9 34	11 04	Քէօբրիւտէ	ազի.	4 25		11 25	12 30

13 Նումէրօլը գաթար 8 Նումէրօլը վէ 19 Նումէրօլը գաթար 9 Նումէրօլը գաթար իլէ միւթէսաոբֆ տրր Ֆէնէր քեօշէսինտէ։

Մաճառլը Տօգթ. Տանիէլ Բէքզինին հիւբիւմէթ թարաֆընտան թասատիգ վէ նեզարէթ օլընան աշբիանէսինին

ԹԱԶԷ ԱՇԵՐԸՍԸ

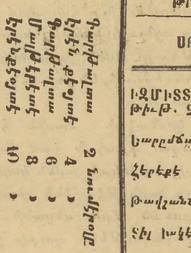

Իշպու հայվանի աշբրը՝ պիթթիւն սենէ թազէ գալբգ, քեսիլէն հայվանքի պիշիհիմէ ազալբրը հիւքիւմէթին պիր պայթաբ հէքիմի թարաֆընտան թէտգիգ ու թէֆթիշ օլունմրգտան վէ հիչ պիր խասթալրգը օյմասրգը թասատիգ խասիլտէնէն սոնպրա մէգթիւբ տրբ իթա վէ թեսիմ օլունը։

			Ղրշ.
Պէհէրի	3—4	տէֆա աշբլամաղա քեսֆէ 1 գալբգ	7-50
	3—4	» » » 10 »	6
	15-20	» » » 1 »	30
	50	» » » 1 »	70
	100	» » » 1 »	120
	1000	» » » 1 »	1000

Ֆեյսթալ Մ. Լէոն Ֆրիտմանրն նէզտինտ ֆիրուխթ օլունը։
Ուսմամ տէրօղիթսը՝ Պէյօղլուսնտա Տօղրու Եօլտա Ագա-ճամինտէ 169 Նումէրօլը ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ ԷՃԶԱԻԱՆԷՍԻ ՏԻՐ։

ԱՆՕՆԻՄ ՊՈՒՋ ՇԻՐՔԷԹԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷՍԻ
ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ ՍԹԷՆԻԱՏԱ

ՄԷՐՔԷԶ ՏԷՐՕՁԻԹՕՂԼԱՐԸ

Մօվխանէտ Ֆրանսզ չարշըսընտա. Թամպօլա Սիրքէճի Իսկէլէսինտէ.

ՏԷՐՕՁԻԹՕՂԼԱՐԸ

Պէյօղլուսնտա Լինսթի սօգաղընտա, Պալգ բազարընտա, Բանկալթիտէ։ Գալաթատա Միլլէթ Խանընտա։ Սթամպօլտա Պաղչէ գարուսընտա, Սուլթան Պայազիտտէ, Ֆէնէրատ վէ Այսթեֆանոստա։ Պէշիք Աատտա, Գասրքէյտէ, Մօտտատա վէ Իւսկիւտարտա։ Պէյօղլուքտէրեաէ, Թարապիատա, ըՍԹէնիատա, Իուսմէի Հիսարտա, Արնավուտ քեյտէ վէ Թէքմիլ Ճիվարլարտա։

Էթ վէ սարէյի մուհֆազայա մախսուս ՊՈՒՋԼԸՔ։

Թաամ սուֆրալարընը Թէքէին էթիմէ վէ սալգալարը սերինլէթմէք իչին ՊՈՒՋԱՆ ԷՀԲԻԼԱՐ [բուրգ]։

Տահա մուքեմմէլ մաիւմաթ ալմագ իչին շիրքէթին Գալաթատա Մօվխանէտ Ֆրանսզ չարշըսընտա 146 Նումէրօտա քեսին մէրքէզ իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ օլունա։

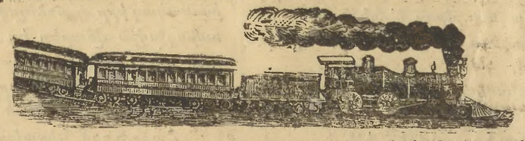

ԶՄՐԳ

ՏԷՐՍԱԱՏԼԷԹ ԻԼԷ

ԶԸՄԷՆՏԸՖԷԼԼԷՐԻ

ԳԻՒԶԻԼԻԹ ԷՄԷԹՄԷՃԷ

1889 ալաֆր. Ցունիս 1էն իթիպարէն եէնի էվրե տեկին հօլ թարիֆասը.

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
	Մոպտոպտ էօյլէնէ էտտրտ										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԹԷՆ									Էյլէնտրն ոթլամ էտտրտ			
Սթամպօլ	6 30	7	7 30	7 50	8 30	9	9 30	10 30	11	11 30	12	1 30	2	2 30	3	4	4 30	5	5 30	6	6 30	7	7 40
Գում-Գապը	6 39	7 09	7 39	8 03	8 39	9 09	9 39	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 10	2 39	3 09	4 09	4 39	5 09	5 39	6 09	6 39	7 09	7 49
Եէնի-Գապ	6 43	7 13	7 43		8 13	9 13	9 43	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 14	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43	7 13	7 52
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48		8 49	9 18	9 49	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 20	2 48	3 18	4 19	4 49	5 19	5 48	6 19	6 49	7 18	7 57
Եէնի-Գուլէ	6 54	7 23	8 01	8 22	8 54	9 21	9 54	10 54	11 24	11 54	12 22	1 54	2 26	2 51	3 22	4 24	4 54	5 23	5 50	6 24	6 55	7 2	8
Մագրիքէօյ	7 09	7 33	8 12	8 39	9 06		10 05	11 06	11 37	12 06		2 05	2 38		3 36	4 34	5 05	5 33		6 38	7 06	7 33	8 10
Այ-Սթէֆն	7 18		8 21	8 52	9 15			11 15	11 47				2 47		3 45			5 44		6 48		7 42	
Քիւչիք-Զէք				9 03					11 55											6 56			

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	51	45	47
	Մոպտոպտ էօյլէնէ էտտրտ										ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԹԷՆ									Էյլէնտրն ոթլամ էտտրտ			
Քիւչիք-Զէք		6 50									12 34										6 15		
Ա.յ-Սթէֆ	6 30	7		8	8 30		9 30		11 28		12 43				3	4				6	6 27		
Մագրիքէօյ	6 40	7 10	7 40	8 10	8 40		9 40	10 12	11 40	12 15	12 53		2 11		3 10	4 10	4 40	5 10		6 10	6 42	7 12	8 15
Եէնի-Գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 52	10 24	11 52	12 27	1 04	1 25	2 23	2 55	3 21	4 22	4 52	5 22	5 53	6 22	7	7 34	8 29
Սամաթիա	6 56	7 26		8 26	8 56	9 29	9 56	10 28	11 56	12 31	1 07	1 29	2 27	2 58	3 24	4 26	4 56	5 26	5 58	6 26		7 38	8 32
Եէնի Գաբ	7 02	7 32		8 32	9 02	9 34	10 02	10 34	12 02	12 37	1 13	1 34	2 33	3 04	3 30	4 32	5 02	5 32	6 04	6 32		7 44	8 37
Գում-Գաբ	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	12 08	12 41	1 17	1 38	2 38	3 08	3 34	4 38	5 08	5 38	6 08	6 38	7 11	7 48	8 40
Սթամպօլ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	12 16	12 41	1 23	1 46	2 46	3 16	3 42	4 46	5 46	5 16	6 16	6